

**Beleidsregels
maatschappelijke ondersteuning
Gemeente Drimmelen 2016**

Versie : 1
Datum : 28 januari 2016
Samengesteld door : Maatschappelijke aangelegenheden

Inhoudsopgave	blz.
Lijst van afkortingen	4
Inleiding	5
De Wmo 2015	5
Eigen kracht en het sociaal netwerk	5
Melding, onderzoek, aanvraag, maatwerk	5
Financieel	5
Mantelzorgers en vrijwilligers	6
Transitie en transformatie	6
Ten geleide	6
Hoofdstuk 1. De toegang tot de Wmo	7
De Dorpsteams	7
Netwerkorganisatie	7
Samenstelling dorpssteams	7
Procedures en werkinstructies	7
Preventie en vroegtijdig signaleren	8
Second opinion, klacht, bezwaar	8
Hoofdstuk 2 De procedure van melding, onderzoek en aanvraag	9
2.1 De melding	9
Zes weken	9
Persoonlijk plan	9
Clïëntondersteuning	9
Keukentafelgesprek is deel van het onderzoek	9
2.2 Het onderzoek	10
Zelfredzaamheid	10
Zelfredzaamheidsmatrix (=ZRM) als basis voor het onderzoek	10
Voldoende zelfredzaam	10
De piramide van eigen kracht	11
Eigen kracht	12
Afweging bij eigen kracht	12
Eigen verantwoordelijkheid	12
Sociaal netwerk	12
Afweging bij sociaal netwerk	13
Algemene voorzieningen	13
Afweging bij algemene voorzieningen	13
Maatwerkvoorzieningen	13
Afweging	13
Het gespreksverslag en ondersteuningsplan	13
Regisseur	14
2.3 De aanvraag	14
Geen reden voor maatwerkvoorziening	14
Twee weken	14
Afstemming	15
Duur	15
Beschikking	15
Keuzevrijheid	15
Overgangsrecht	16
Hoofdstuk 3 Resultaatgebied: wonen in een geschikt huis	16
Eigen kracht	16
Eigen verantwoordelijkheid	16
Een woning	16
Sociaal netwerk	16
Algemene woonvoorziening	16
Algemeen gebruikelijk	16
Primaat van de verhuizing	18
Verhuiskosten	18
Soorten woonvoorzieningen	18
Normaal gebruik	18
Enkel hoofdverblijf	19
Bezoekbaar maken	19
Overige bepalingen voor woonvoorzieningen	19
Primaat van de losse woonunit	19
Bouwkundige en bouwtechnische woonvoorzieningen	19
Procedure en voorwaarden bij bouwkundige aanpassing	20
Opstalverzekering	20
Hoofdstuk 4 Resultaatgebied: verplaatsen in en om de woning	21
Soorten rolstoelen	21
Eigen kracht	21
Sociaal netwerk	21
Algemene voorzieningen	21
Maatwerkvoorzieningen	21
Rolstoel in natura en pgb	21
Sportrolstoel	22
Hoofdstuk 5 Resultaatgebied: lokaal verplaatsen per vervoermiddel	23
Eigen kracht	23
Sociaal netwerk	23
Algemene voorzieningen	24
Maatwerkvoorziening	25
Gemeenschappelijke regeling collectief vervoer	25
Andere vervoersvoorzieningen	26

Financieel	26
Hoofdstuk 6 Resultaatgebied: een schoon en leefbaar huis	27
6.1 Veranderingen in 2015	27
De cliënt beschikt over een schoon en leefbaar huis	27
De cliënt beschikt over schone kleding	28
De cliënt beschikt over dagelijkse boodschappen en maaltijden	28
6.2 Algemene voorziening HbH	28
Financiële bijdrage algemene voorziening HbH	29
Beschikking	29
6.3 Maatwerkvoorziening HbH2	29
Eigen kracht	29
Sociaal netwerk	29
HbH vanuit WLZ of ZVW	30
Maatwerk	30
Beschikking	30
Hoofdstuk 7 Resultaatgebied: thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren	31
Eigen kracht	31
Sociaal netwerk	31
Algemene voorzieningen	31
Hoofdstuk 8 Resultaatgebied: hebben van regie en structuur in huishouden en dagelijks leven	33
Eigen kracht	33
Sociaal netwerk	33
Algemene voorzieningen	34
Voorliggende voorzieningen	34
Maatwerk	34
Totaal subonderdelen	34
(Zorg)aanbieder	35
Beschikking	35
Hoofdstuk 9 Resultaatgebied: beschikken over Mantelzorg die het kan volhouden	36
Afweging	36
Eigen kracht	36
Sociaal netwerk	36
Maatwerk	36
Totaal subonderdelen	36
Beschikking	37
Blijk van waardering voor mantelzorg	37
Regeling 2015	37
Voorwaarden	37
Evaluatie	38
Hoofdstuk 10 Resultaatgebied: hebben van een zinvolle daginvulling	39
Eigen kracht	39
Sociaal netwerk	39
Algemene voorzieningen	39
Maatwerk	40
Treden binnen het resultaatgebied	40
Vervoer bij dagbesteding	40
Beschikking	41
Hoofdstuk 11 Resultaatgebied: beschermd wonen en opvang	42
Afweging	42
Eigen kracht	43
Sociaal netwerk	43
Algemene voorzieningen	43
Maatwerk	43
Zorgaanbieder	43
Besluit	43
Hoofdstuk 12 Persoonsgebonden budget (pgb)	44
Voorwaarden	44
pgb voor ondersteuning uit sociaal netwerk	44
De hoogte van een pgb	44
Uitbetaling van pgb's	44
Alfahulpbemiddeling en –service via pgb	45
Hoofdstuk 13 Eigen bijdragen	46
Duur	46
Inkomensafhankelijk	46
Hoogte	46
Voor welke voorzieningen	46
Eigen bijdrage voor woningaanpassingen	46
Hoofdstuk 14 Financiële maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten in verband met aannemelijke meerkosten	48
Eigen kracht	48
Inkomen	48
Chronisch ziek of gehandicapt	48
Meerkosten	48
Indeling tegemoetkoming	49
Beschikking	49
Bijlagen: 1. De zelfredzaamheidsmatrix	48

Lijst van afkortingen

ADL	Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen
AIV	Advies, instructie, voorlichting
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet bijzondere ziektekosten
Bmo	Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Drimmelen
CAK	het CAK, voorheen Centraal administratiekantoor
CARA	Allergie, astma of chronische bronchitis
College	College van burgemeester en wethouders van Drimmelen
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
HbH	Hulp bij het Huishouden
pgb	Persoonsgebonden budget
PV	Persoonlijke verzorging
PvA	Plan van aanpak
PvE	Programma van eisen
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
Valys	Vervoersmaatschappij, die ten behoeve van Wmo bovenregionaal vervoer verzorgt
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VWS	Ministerie van Volkshuisvesting, Welzijn en Sport
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering jonggehandicapten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix
ZVW	Zorgverzekeringswet

Inleiding

Voor u liggen de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2016 gemeente Drimmelen. Samen met onze Verordening en Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Drimmelen vormt dit een sluitend geheel aan regelgeving voor de Wmo 2015.

Wmo 2015

De Wmo 2015 geldt ook in 2016. De Wmo 2015 is anders dan de Wmo uit voorgaande jaren. De 9 prestatievelden zijn eruit verdwenen en ook de compensatieplicht is vervallen.

In de Wmo 2015 staat dat het college een maatwerkvoorziening verstrekt ter **ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie, voor zover de cliënt in verband met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk voldoende zelfredzaam is of in staat is tot participatie.**

Ook moet het college **beschermd wonen** bieden en **opvang**. Deze laatste twee taken worden uitgevoerd door de centrumgemeente Breda en zijn daarom uitgebreid opgenomen in deze beleidsregels.

Eigen kracht en het sociaal netwerk

Eigen kracht en het sociale netwerk worden nadrukkelijk in de wet genoemd. De Wmo is uitsluitend bedoeld om voorzieningen te bieden als het niet in iemands eigen vermogen ligt het probleem op te lossen.

Eigen kracht en het sociale netwerk komen tijdens het contact met een cliënt aan de orde. Er zal gevraagd worden wat een cliënt nog zelf kan en wat ze zelf kan organiseren door inschakeling van zijn of haar netwerk.

Pas als blijkt dat een onderliggende laag in de piramide (afb.1, pag. 11) onvoldoende oplossing biedt, zullen de mogelijkheden van de bovenliggende laag worden onderzocht. Als eigen kracht onvoldoende oplossing biedt, zal gesproken worden over het sociale netwerk. Als laatste zijn de individuele maatwerkvoorzieningen aan bod, als alle onderliggende mogelijkheden onvoldoende oplossing bieden.

De gemeente geeft voorlichting over het uitgangspunt dat de inwoners eerst op eigen kracht en met behulp van hun sociale netwerk hun problemen op dienen te lossen. De gemeente maakt duidelijk wat inwoners kunnen verwachten van de gemeente en wat de gemeente van haar inwoners verwacht.

Melding, onderzoek, aanvraag, maatwerk

Een inwoner die op het gebied van zelfredzaamheid en/of participatie problemen ondervindt, kan zich tot het dorpssteam of Wmo-loket richten. Naar aanleiding van deze melding, zal er, in de meeste gevallen, een huisbezoek door een lid van het dorpssteam gepland worden. De inwoner wordt daarmee cliënt. Tijdens dat huisbezoek zal een gesprek gevoerd worden over verschillende onderwerpen, eventueel ook over terreinen waar de cliënt geen problemen ondervindt. Op basis van dit onderzoek worden samen met de cliënt te behalen resultaten benoemd. Pas daarna zal het lid van het dorpssteam met de cliënt zoeken naar hoe die resultaten behaald gaan worden. Als daarbij maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo nodig zijn, zal de cliënt een aanvraag moeten indienen.

Het huisbezoek is dus een onderdeel van het onderzoek, maar het vindt plaats vóór de officiële aanvraagprocedure. De verwachting is immers dat het gesprek in een aantal gevallen niet meer hoeft te leiden tot een aanvraag. In een open gesprek komen alle mogelijkheden om een gewenst resultaat te bereiken, ook die van de persoon zelf en zijn omgeving, aan de orde. Als de inwoner zelf of met behulp van zijn omgeving zijn probleem kan oplossen, is een aanvraag voor een Wmo-voorziening niet nodig.

Tijdens het onderzoek worden de regels vanuit de verordening, besluit en beleidsregels gevolgd. Als uit het onderzoek blijkt dat hantering van de regels ervoor zorgt dat de cliënt onvoldoende ondersteund wordt, kan afgeweken worden van de regels. Dit kan gedaan worden door een beroep te doen op de hardheidsclausule (art uit de verordening?), maar valt in feite onder het reguliere werk van een casemanager om een oplossing te vinden die past bij de situatie van de cliënt.

Financieel

Bij de toekenning of afwijzing van een Wmo-aanvraag mag het inkomen van de cliënt geen rol spelen. Echter bij de toekenning van een financiële tegemoetkoming in verband met

aannemelijke meerkosten vanwege een chronische beperking of handicap en bij toekenning van een financiële bijdrage bij gebruik van de algemene voorziening HbH, speelt inkomen wel een rol. De mogelijkheid om nadere financiële regels te stellen voor toekenning is nieuw in de Wmo 2015 (zie 33 726 nadere memorie van antwoord, 28 april 2014)

Mantelzorgers en vrijwilligers

Een bijzondere groep onder de Wmo vormen de mantelzorgers en vrijwilligers. Bij hulpvragen wordt in eerste instantie de situatie vanuit het oogpunt van de persoon met beperkingen onderzocht. De gemeente zal daarbij rekening houden met de belangen van de mantelzorger en/of vrijwilliger en diens dreigende overbelasting.

Transitie en transformatie

In 2015 heeft de transitie van AWBZ naar Wmo plaatsgevonden. De Transformatie moet in 2016 verder vorm krijgen. De transformatie is een gehele verandering van het systeem van recht op zorg naar een zorgzame samenleving met enkel professionele ondersteuning voor mensen die hun ondersteuning niet anders kunnen regelen.

In de praktijk ontstaan er nieuwe vormen van ondersteuning. Ook komt er nieuwe jurisprudentie. Dit alles zal weer zijn plaats moeten krijgen in - met name - de beleidsregels. Beleidsregels vinden hun basis in de Algemene wet bestuursrecht en zijn voor gemeenten evenzeer bindend als de verordening. Bij de beoordeling van geschillen is het de rechter die toetst of de gemeente de eigen regels, zoals neergelegd in verordening en beleidsregels wel correct heeft gehanteerd.

Ten geleide

De beleidsregels zijn richtlijnen voor de gemeentelijke Wmo-medewerkers; welke procedures ze dienen te volgen en welke afwegingen ze dienen te maken. Daarnaast geven de beleidsregels voor de inwoners van de gemeente Drimmelen een beeld van wat ze kunnen verwachten van de gemeente en de Wmo.

De beleidsregels beginnen met een beschrijving van de dorpssteams. Daarna volgt een beschrijving van de procedures m.b.t. de toegang tot de Wmo.

Daarna volgen 9 resultaatgebieden. Er wordt ingegaan wat eigen kracht voor dit resultaatgebied inhoudt. Daarna worden het sociale netwerk en algemene voorzieningen voor het betreffende resultaatgebied beschreven. Als laatste wordt ingegaan op de mogelijke maatwerkvoorzieningen die kunnen worden toegekend met een beschrijving van mogelijke categorieën of intensiteit. Deze hoofdstukken sluiten af met de inhoud van de beschikking die cliënten als reactie op hun aanvraag ontvangen.

Als laatste zijn een aantal hoofdstukken opgenomen die bijzondere regelingen of die algemene bepalingen bevatten.

Hoofdstuk 1. De toegang tot de Wmo

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning, inclusief de nieuwe AWBZ-taken extramurale begeleiding, beschermd wonen en opvang.

Gemeenten dienen een werkwijze in te richten waardoor inwoners hun behoeften aan maatschappelijk ondersteuning kenbaar kunnen maken. De gemeente Drimmelen heeft ervoor gekozen om de toegang tot de Wmo via dorpssteams te laten verlopen.

Dorpssteams

Landelijk wordt er veel gesproken over sociale wijkteams. De gemeente Drimmelen bestaat uit 6 dorpen, waar nauwelijks wijken in te onderscheiden zijn. Daarom wordt in Drimmelen gesproken over Dorpssteams.

In 2013 en 2014 is in het kader van 'experimenten regelarm' reeds gewerkt met dorpssteams.

Netwerkorganisatie

In de dorpssteams vormen de medewerkers van diverse organisaties een netwerk, waar indien nodig casussen snel en effectief besproken worden met een betreffende deskundige. Het initiatief om een deskundige uit het netwerk te benaderen ligt bij degene die het keukentafelgesprek heeft gevoerd. Doordat de medewerkers over goede contacten met elkaar beschikken, kan snel en laagdrempelig de juiste kennis bereikt worden.

Om de samenwerking in het netwerk te bevorderen is contact en kennisdeling tussen de leden van het dorpssteam nodig. Daarom wordt er periodiek een dorpssteam-overleg georganiseerd. Hier kan ook de eventuele aansluiting van nieuwe samenwerkingspartners plaatsvinden. Verder wordt het dorpssteamoverleg gebruikt om procedures te evalueren en verbeteren. Eventuele voorlichting/trainingen m.b.t. de toegang zullen ook via het dorpssteam-overleg worden georganiseerd.

Samenstelling dorpssteams

De dorpssteams bestaat uit lokale aanbieders van zorg en ondersteuning die aangeven keukentafelgesprekken te kunnen voeren gericht op zelfredzaamheid en het sociale netwerk.

Aan de dorpssteams nemen de volgende organisaties deel:

- Thebe, wijkverpleegkundigen;
- Surplus, wijkzuster en ouderenzorg;
- Surplus, Algemeen maatschappelijk werk (AMW);
- SWO, mantelzorgondersteuning en andere welzijnstaken ;
- Surplus, algemeen maatschappelijk werk;
- MEE, ondersteuning aan mensen met een beperking;
- De Wijngaerd, ouderenzorg;
- De gemeente Drimmelen, Wmo-medewerkers

Er wordt gesproken over dorpssteams, maar in feite gaat het om hetzelfde netwerk in alle kernen, waarbij de deelname van bepaalde partijen in bepaalde kernen door andere personen wordt ingevuld. Bijvoorbeeld wijkverpleegkundigen en SWO hebben een toedeling van medewerkers aan bepaalde dorpen.

De dorpssteams bestaan dus uit lokale aanbieders van zorg en welzijn. Met hun kennis en ervaring voeren ze een gesprek met cliënt. Als daaruit komt dat er een Wmo-voorziening nodig is, stellen zij een advies op voor de Wmo-casemanager. Dit advies bevat ook een rapportage van de bevindingen. De casemanager Wmo kan, als de rapportage alle benodigde informatie bevat, een indicatie afgeven.

Procedures en werkinstructies

Om de toegang goed te regelen worden met alle deelnemende partners afspraken gemaakt over de te hanteren procedures en te volgen werkinstructies. Hierbij wordt rekening gehouden met de wens om regelarm te werken. Deze procedures en werkinstructies worden vastgelegd.

Gedurende 2016 worden deze procedures en werkinstructies geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Cliënttevredenheid dient een belangrijk element te worden bij deze evaluaties. De aansluiting met de decentralisatie Jeugd wordt gevormd door een of meerdere CJG-ers die ook lid van het dorpssteam zijn. Naar andere vormen van aansluiting of samenwerking wordt gezocht.

Aansluiting met de Participatiewet zal op cliëntniveau, na toestemming van de cliënt plaatsvinden. Dit gebeurt door de medewerker Sociale Zaken van de gemeente als deze merkt dat overleg met een lid van het dorpssteam in het belang van de cliënt kan zijn. Maar

ook een lid van het dorpssteam kan een overleg met een medewerker Sociale Zaken organiseren.

Verder sluit het dorpssteam aan bij diverse overlegvormen zoals MASS, LSV of MDO's, doordat leden van het dorpssteam aanwezig zijn bij deze overleggen.

Preventie en vroegtijdig signaleren

Door goede communicatie over de dienstverlening en bereikbaarheid van de dorpssteams, krijgen de dorpssteams bekendheid en kunnen signalen door de leden ontvangen en onderzocht worden. De dorpssteams en hun werkwijze moeten bij alle bewoners van de gemeente Drimmelen bekend zijn. Ook andere dienst- en hulpverleners moeten het dorpssteam weten te vinden. Wijkverpleegkundigen en maatschappelijk werkers hebben reeds gesprekken, waar iedereen met vragen terecht kan. Ook het Wmo-loket is een duidelijk punt waar mensen met vragen m.b.t. ondersteuning terecht kunnen.

Door een laagdrempelige bereikbaarheid van het dorpssteam te organiseren, is het voor iedereen eenvoudig om signalen af te geven. Het dorpssteam reageert op deze signalen.

Second opinion, klacht, bezwaar

Het voeren van een keukentafelgesprek is een zeer belangrijk onderdeel van de toegang. Dit gesprek (of gesprekken) wordt door deskundige medewerkers met de cliënt gevoerd, zoveel mogelijk in het bijzijn van mantelzorgers en eventueel andere betrokkenen. Het keukentafelgesprek heeft als insteek de vraag te verhelderen en te bepalen welke ondersteuning nodig is, samen met de cliënt. Er zijn gevallen denkbaar waarbij de cliënt een ander beeld heeft van de benodigde ondersteuning. Dan kan de cliënt dit aangeven en zal meestal nog een gesprek volgen. Als dit volgens de cliënt niet leidt tot een goede oplossing, is een second opinion mogelijk. Deze functie kan ondergebracht worden bij de onafhankelijke cliëntondersteuning die in 2015 mede door MEE wordt uitgevoerd. Een consulent van MEE die niet betrokken is geweest bij het proces, zal naast de cliënt, als adviseur en belangenbehartiger het proces en de inhoud kunnen controleren. Ook kan de MEE medewerker in gesprek gaan met het lid van het dorpssteam dat het onderzoek heeft uitgevoerd, om opheldering te vragen of aanvullende informatie te verstrekken. De indicatie kan dan een andere inhoud krijgen.

Bij een klacht over de bejegening tijdens het keukentafelgesprek en/of de toegang kan ook gewezen worden op deze mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning.

Uiteraard is na ontvangst van een beschikking op een aanvraag bezwaar mogelijk. Hiermee wordt een traject gestart waarin mediation en een hoorzitting bij de bezwarencommissie mogelijk zijn.

Hoofdstuk 2

De procedure van melding, onderzoek en aanvraag

De Wmo schrijft een aantal zaken voor over de te volgen procedure om te bepalen of iemand ondersteuning nodig heeft. Deze dienen als basis voor de in dit hoofdstuk omschreven procedures.

2.1 De melding

In de Wmo is opgenomen dat een cliënt eerst een melding doet van een behoefte aan ondersteuning. Pas daarna volgt eventueel een aanvraag.

Zes weken

In artikel 2.3.2 van de Wmo is vastgelegd dat binnen 6 weken na een melding van behoefte aan maatschappelijke ondersteuning een onderzoek heeft plaatsgevonden. De ontvangst van de melding moet bevestigd worden. Hiervoor wordt een ontvangstbevestiging gestuurd. In deze ontvangstbevestiging wordt ook kenbaar gemaakt dat de cliënt zelf een persoonlijk plan kan opstellen en insturen.

De melding kan persoonlijk worden gedaan, per post via een meldingsformulier dat toegezonden, opgehaald of gedownload kan worden. Ook digitaal kan een melding worden gedaan. De melding kan bij het Wmo-loket worden gedaan, maar ook bij de andere leden van het dorpssteam. Als meldingen bij het Wmo-loket binnenkomen die duidelijk vragen om een bepaalde expertise, wordt een lid van het dorpssteam met deze expertise gevraagd om de melding (mede) te behandelen.

Als de melding binnenkomt bij de leden van het dorpssteam anders dan het Wmo-loket, dragen deze er zorg voor dat de melding binnen 6 weken wordt behandeld.

Als bij ontvangen van een melding zeker is dat het onderzoek (zie 2.3) binnen 1 week plaats zal vinden en zal worden afgerond, is het ondertekenen van een meldingsformulier en het versturen van een ontvangstbevestiging niet noodzakelijk. Dit is om te voorkomen dat een cliënt heel kort na elkaar een ontvangstbevestiging van de melding als een beschikking op de aanvraag ontvangt.

In spoedeisende gevallen, zoals gevallen waarin direct opvang noodzakelijk is vanwege mogelijke risico's voor de veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, beslist het college na een melding onverwijld tot verstrekking van een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek en de aanvraag van de cliënt.

Persoonlijk plan

Voordat het onderzoek van start gaat, kan de cliënt het college een persoonlijk plan overhandigen waarin hij de omstandigheden beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest is aangewezen. Door de ontvangstbevestiging wordt de cliënt van deze mogelijkheid op de hoogte gebracht. De cliënt dient het plan binnen zeven dagen na de melding te overhandigen.

Cliëntondersteuning

De gemeente Drimmelen heeft een overeenkomst gesloten met MEE over de levering van onafhankelijke (en voor de cliënt gratis) cliëntondersteuning. Cliëntondersteuning kan ook geleverd worden door ouderenadviseurs, maatschappelijk werkers, etc. Tijdens het keukentafelgesprek wordt hierover met de cliënt gesproken.

Keukentafelgesprek is deel van het onderzoek

Bij het maken van een afspraak voor een keukentafelgesprek wordt aangegeven dat het wenselijk is dat er een mantelzorger en eventueel een zorgverlener bij aanwezig is. Als een cliënt het gesprek liever alleen voert is dit natuurlijk ook mogelijk.

Tijdens het keukentafelgesprek of –gesprekken wordt met de cliënt in ieder geval gesproken over:

- a. de behoeften, persoonskenmerken en de voorkeuren van de cliënt;
- b. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- c. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;

- d. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
- e. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, onderscheidenlijk de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- f. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid, zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
- g. welke bijdragen in de kosten de cliënt verschuldigd zal zijn.

Als de cliënt een persoonlijk plan heeft overhandigd, wordt dat plan tijdens het keukentafelgesprek besproken en bij het onderzoek betrokken.

Ook wordt de bescherming van de privacy van de cliënt besproken. Indien nodig wordt aan cliënt gevraagd om toestemming om zijn/haar persoonlijke situatie te bespreken binnen het dorpssteam en andere betrokkenen in het kader van een goede ondersteuning voor de cliënt. De cliënt tekent hiervoor een toestemmingsverklaring.

De cliënt zorgt ervoor dat de gesprekvoerder de juiste gegevens en bescheiden heeft die voor het onderzoek nodig zijn.

2.2 Het onderzoek

Na de melding volgt een onderzoek. Meestal begint dat met een keukentafelgesprek, behalve als cliënten dat niet willen of als cliënten heel goed bekend zijn bij de Wmo. In dat onderzoek wordt in eerste instantie gekeken hoe zelfredzaam de persoon is (zie bijlage over de ZRM voor nadere toelichting).

De Wmo bepaalt (artikel 2.3.4) dat bij het onderzoek de identiteit van cliënt vastgesteld moet worden. De gespreksvoerder zal om een kopie van het document vragen of het documentnummer noteren.

Als een cliënt geen medewerking verleent aan het onderzoek, kan de melding niet worden behandeld. Toch proberen leden van het dorpssteam, in het belang van de cliënt, dan te zoeken naar andere mogelijkheden om vast te stellen of en welke vorm van ondersteuning de cliënt nodig heeft.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het vermogen om dagelijkse algemene levensverrichtingen zelfstandig te kunnen doen. Deze dagelijkse levensverrichtingen hebben betrekking op verschillende leefgebieden. Zo moeten in het dagelijks leven verrichtingen uitgevoerd worden om in een inkomen te voorzien, lichamelijk en geestelijk gezond te blijven, of een steunend sociaal netwerk te onderhouden. Levensverrichtingen betreffen ook het zelf organiseren van de juiste hulp op het moment dat een behoefte ontstaat waarin de persoon niet kan voorzien.

Bijvoorbeeld (tijdig) naar de huisarts gaan bij lichamelijke ziekte, of (professioneel) advies vragen bij het invullen van de belastingaangifte. De mate van zelfredzaamheid is daarom een uitkomst van persoonskenmerken zoals vaardigheden, persoonlijkheid en motivatie en omgevingskenmerken zoals cultuur, economie en infrastructuur, die een persoon in meer of mindere mate in staat stellen om (zelf) in basale levensbehoeften te voorzien.

Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) als basis voor het onderzoek

Bij het onderzoek wordt in eerste instantie gekeken hoe zelfredzaam de persoon is. Dit onderzoek kan aan de hand van de ZRM gebeuren. Op alle leefgebieden (1 tot en met 11) van de ZRM wordt beoordeeld hoe zelfredzaam de cliënt is. (Zie bijlage 1). Als de situatie van de cliënt bij de professional voldoende bekend is, kan het onderzoek worden beperkt tot de onderdelen die volgens de professional en de cliënt of zijn vertegenwoordiger of mantelzorger van belang zijn in relatie tot de melding.

Voldoende zelfredzaam

Een score van 4 (voldoende zelfredzaam) op de ZRM is het streven voor iedere cliënt. Bij een score van 4 en 5 is verdere behandeling van de melding (op dat leefgebied) niet nodig. Er is dan vastgesteld dat cliënten voldoende zelfredzaam zijn. Mocht er na uitleg aan de cliënt toch een aanvraag volgen zal deze worden afgewezen.

Op de leefgebieden waar een 1, 2, of 3 op de ZRM wordt gescoord, zal met de cliënt gekeken worden welke oplossingen gewenst en beschikbaar zijn. Als een lagere score naar redelijkheid acceptabel is en/of de cliënt zelf geen noodzaak tot verbetering wenst, hoeft er niet gezocht te worden naar een oplossing om de score te verhogen.

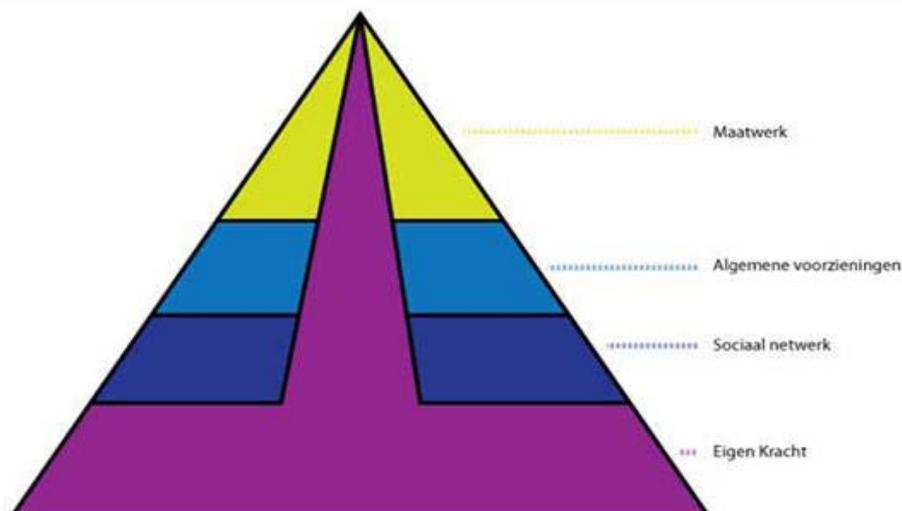
Indien er wel een oplossing gewenst is, is er het volgende onderscheid:

1. binnen de Wmo-resultaatgebieden (leefgebieden 1 tot en met 5), wordt verder onderzoek gedaan aan de hand van de piramide van eigen kracht.
2. buiten de Wmo-resultaatgebieden (leefgebieden 6 tot en met 11), wordt de cliënt (warm) overgedragen naar andere voorzieningen. Bijvoorbeeld schuldhulpverlening of verslavingszorg.
3. Bij problemen op meerdere terreinen blijft Wmo betrokken en zal vastgelegd worden wie de regie voert op de diverse soorten ondersteuning (wie zorgt voor afstemming).

Om helder te krijgen in welke situaties er sprake is van een resultaatverplichting op grond van de Wmo, is de opdracht uit de wet vertaald naar 9 resultaatgebieden. Deze resultaatgebieden zijn:

1. wonen in een geschikt huis
2. verplaatsen in en om de woning
3. lokaal verplaatsen per vervoermiddel
4. een schoon en leefbaar huis en beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding
5. thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren
6. hebben van regie en structuur in huishouden en dagelijks leven
7. beschikken over Mantelzorg die het kan volhouden
8. hebben van een zinvolle daginvulling
9. beschermd wonen en opvang

De piramide van eigen kracht (afb 1)

Wanneer vastgesteld is dat het probleem van de inwoner valt onder één van de resultaatgebieden van de Wmo, zal met de inwoner gekeken worden welke oplossingsmogelijkheden er zijn. Dit gebeurt aan de hand van de piramide van eigen kracht (zie bovenstaande afbeelding).

Zoals bij de ZRM is beschreven zal op leefgebieden, die niet onder een Wmo-resultaatgebied vallen, alleen worden doorverwezen. Voor deze gebieden wordt daarom geen recht op deze zorg onderzocht.

Bij een score van 1, 2 of 3 op Wmo-resultaatgebieden zal aan de hand van de Piramide van eigen kracht (=Piramide) gefocust worden op oplossingen zo laag mogelijk in de Piramide.

De piramide van Eigen Kracht bestaat uit vier niveaus:

- Eigen kracht

- Sociaal netwerk
- Algemene voorzieningen
- Maatwerkvoorzieningen.

Het uitgangspunt is dat de oplossing voor iemands probleem, zo laag mogelijk in de piramide gevonden moet worden. Het beoordelen van de mogelijke oplossingen voor iemands probleem begint om die reden onderaan in de piramide: bij de eigen kracht. Zodra is vastgesteld dat hier geen oplossingsmogelijkheid gevonden kan worden, wordt de volgende trede beoordeeld. Wanneer het sociaal netwerk en algemene voorzieningen ook geen (voldoende) oplossing bieden, kan iemand in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening.

Eigen kracht

In deze beleidsregels gebruiken we de definitie zoals die door Jumelet en Wenink (2012) wordt gehanteerd: 'het vermogen van individuen om het leven (of situaties) optimaal vorm te geven en problemen op te lossen of draaglijk te maken'.

Na de vraagverheldering zal de gespreksvoerder onderzoeken welke inspanning van de cliënt redelijk is, of redelijkerwijs verwacht kan worden en wat de cliënt kan leren. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het gebruik van de eigen kracht. Eigen kracht verwijst naar de mogelijkheden van de cliënt zelf. Welke fysieke capaciteiten zijn aanwezig, welke financiële mogelijkheden zijn er, welke oplossingen kunnen gevonden worden met algemeen gebruikelijke voorzieningen? Versterking van eigen kracht kan ook door nadruk te leggen op het aanpassen van de omstandigheden, zodat cliënten kunnen participeren.

Het principe van eigen kracht is nauw verwant met begrippen als zelfregie, eigen verantwoordelijkheid, zelfredzaamheid en participatie. Om de verschillende, met elkaar samenhangende begrippen enigszins af te bakenen en van elkaar te onderscheiden, sluiten we aan bij de indeling van Brink (2013):

Relevante begrippen en hun betekenis

Begrip	Kern	Kernvraag
Zelfregie	Zelf bepalen	Wat wil ik?
Eigen kracht	Zelf kunnen	Wat kan ik?
Zelfredzaamheid	Zelfstandig mee kunnen doen	Is compensatie nodig?
Eigen verantwoordelijkheid	Zelf moeten of mogen	Wat moet of mag ik zelf doen?

Eigen verantwoordelijkheid

De gemeente verwacht dat mensen anticiperen op een levensfase waarin belemmeringen/beperkingen niet ongebruikelijk zijn. Het is bijvoorbeeld normaal om tijdig maatregelen te nemen om te verwachten beperkingen te hanteren. 20 jaar is een normale periode om badkamers/keukens te renoveren. Als cliënten dit niet doen of niet hebben gedaan, is dit een reden om geen Wmo-maatwerkvoorziening te verstrekken.

Afweging bij eigen kracht

Het lid van het dorpssteam bespreekt en onderzoekt wat de cliënt kan, wat hij/zij wil en wat een tijdelijke (maatwerk)oplossing is om het beoogde resultaat te behalen. Indien de cliënt na de melding een eigen plan heeft ingediend, wordt dat in de afweging meegenomen. Biedt dit onvoldoende oplossing, dan wordt doorgedaan naar het volgende niveau: Sociaal netwerk. De motivatie wordt in de rapportage opgenomen.

Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk kan bestaan uit de eigen leefeenheid, familieleden, vrienden, burens, collega's of bijvoorbeeld de trainer van de sportclub. Mantelzorgers en Gebruikelijke zorg vallen onder het sociaal netwerk. De definitie van mantelzorg is opgenomen in het mantelzorgbeleid. Gebruikelijke zorg betreft de gangbare activiteiten op basis van een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van verwanten (c.q. huisgenoten) voor elkaar (van Klinken en Scheepens, LOT, 2001). In artikel 2.3.2 lid C van de Wmo wordt aangegeven dat het college de mogelijkheden onderzoekt om met mantelzorg of hulp van andere personen uit

zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang. De aanwezigheid van ondersteuning vanuit mantelzorg, gebruikelijke zorg of ondersteuning van anderen uit het netwerk is reden om geen ondersteuning te verstrekken vanuit de Wmo. Het benaderen, creëren en activeren van het sociaal netwerk is de verantwoordelijkheid van de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger. Eventueel kan hier (tijdelijke) ondersteuning bij gezocht worden.

Afweging bij sociaal netwerk

De professional bespreekt en onderzoekt wat het sociaal netwerk kan bieden/betekenen. Biedt dit onvoldoende oplossing, dan wordt doorgedaan naar de volgende trede: Algemene voorzieningen. De motivatie wordt in de rapportage opgenomen.

Algemene voorzieningen

Alvorens te zoeken naar maatwerkvoorzieningen, wordt gekeken naar de mogelijkheden van algemene voorzieningen. Er zijn al algemene voorzieningen in de vorm van activiteiten in sportaccommodaties, dorpshuizen en ouderensoos. Algemene voorzieningen zijn binnen de gemeente Drimmelen in ontwikkeling.

De professional onderzoekt of er algemene voorzieningen aanwezig zijn en geschikt zijn om het beoogde resultaat te behalen. Ook onderzoekt de professional of er behoefte is om nieuwe algemene voorzieningen te starten. Deze signalen over behoefte aan nieuwe algemene voorzieningen worden gebundeld en bij voldoende vraag wordt onderzocht hoe deze algemene voorziening gerealiseerd gaat worden.

In 2016 wordt een project m.b.t. algemene voorzieningen voor dagbesteding verder uitgewerkt.

Om te kunnen verwijzen naar een algemene voorziening is de aanwezigheid van een goede sociale kaart noodzakelijk. Deze is ontwikkeld in samenwerking met WWZ-Drimmelen en SWO: www.SociaalWijzerDrimmelen.nl.

Afweging bij algemene voorzieningen

De professional bespreekt en onderzoekt wat de algemene voorzieningen kunnen bieden/betekenen. Biedt dit onvoldoende oplossing, dan wordt doorgedaan naar het volgende niveau: maatwerkvoorzieningen. De motivatie wordt in de rapportage opgenomen.

Maatwerkvoorzieningen

Een maatwerkvoorziening is een geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen, afgestemd op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon:

- ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurende verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen.
- ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen.
- ten behoeve van beschermd wonen en opvang.

Afweging bij maatwerkvoorzieningen

De professional bespreekt en onderzoekt wat een maatwerkvoorziening kan bieden/betekenen. Dit moet afgestemd zijn op mogelijke ondersteuning in andere resultaatgebieden.

De leden van het dorpssteam beschikken over de deskundigheid om te bepalen of een maatwerkvoorziening nodig is. Als zij echter situaties tegenkomen die niet duidelijk zijn, kan extern advies, medisch of anderszins, worden opgevraagd.

De cliënt heeft keuzevrijheid maar de voorziening dient goedkoop adequaat te zijn. Eventuele meerkosten voor een luxere uitvoering zijn voor rekening van de cliënt. De motivatie voor de maatwerkvoorziening wordt in de rapportage opgenomen.

Het gespreksverslag en ondersteuningsplan

Het lid van het dorpssteam dat het keukentafelgesprek heeft gevoerd maakt een beknopt verslag/rapportage van dit gesprek (of deze gesprekken) volgens een format dat de leden van het dorpssteam hebben opgesteld. In het verslag zijn de bevindingen en de eventueel

gemaakte afspraken over te behalen resultaten opgenomen. Deze afspraken vormen de basis voor het ondersteuningsplan voor de cliënt.

De cliënt of zijn vertegenwoordiger krijgt een afschrift van het gespreksverslag/rapportage ter kennisname. Tegen de inhoud van dit verslag kan geen bezwaar worden aangetekend. Wel kan de cliënt aangeven dat hij/zij het niet eens is met de weergave van het gesprek en eventueel correcties voorstellen of zelf een aangepast verslag opstellen. Deze door de cliënt aangeleverde informatie wordt dan meegewogen in de beslissing op de aanvraag hiervoor is het noodzakelijk dat de correcties/aanpassingen tijdig (binnen 2 weken) worden aangeleverd.

Regisseur

Onder een regisseur wordt hier verstaan: iemand die ervoor zorgt dat de diverse vormen van ondersteuning op elkaar zijn afgestemd. Een regisseur is het eerste aanspreekpunt van een cliënt over zijn/haar ondersteuning.

Tijdens het onderzoek wordt ook met de cliënt gesproken over de regie van de ondersteuning. De cliënt is, indien hij/zij dat aankan, regisseur van zijn ondersteuning.

Als een externe regisseur wenselijk is, is de keuze van de cliënt hierin erg belangrijk. Als cliënt geen keuze kan maken, stemmen de hulpverleners onderling af wie de regisseursrol op zich neemt. Veelal is dit de ondersteuner die het meest bij cliënt aanwezig is.

Het regisseurschap wordt in het gespreksverslag genoemd, zodra een maatwerkvoorziening noodzakelijk is en dit een ander is dan de cliënt zelf.

2.3 De aanvraag

Om in aanmerking te komen voor een maatwerkvoorziening moet een aanvraag worden ingediend.

Een cliënt kan pas een aanvraag indienen na de keukentafelgesprekken/het onderzoek, behalve als het onderzoek niet is uitgevoerd binnen 6 weken.

Bij de aanvraag moet de cliënt een identiteitsbewijs overleggen, behalve als dat reeds eerder is gebeurd.

Geen reden voor maatwerkvoorziening

Een cliënt kan ook een aanvraag doen als uit het keukentafelgesprek blijkt dat er geen reden is om een maatwerkvoorziening te verstrekken. De cliënt zal dan waarschijnlijk een negatieve beschikking ontvangen waartegen hij/zij dan bezwaar kan aantekenen.

Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening wordt afgewezen als, het college van mening is dat de cliënt deze beperkingen op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen.

Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening wordt ook afgewezen als de cliënt aanspraak heeft op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling op grond van de Wet langdurige zorg, dan wel er redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt daarop aanspraak kan doen gelden en weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit daarover.

Ook kan een maatwerkvoorziening geweigerd worden als deze slechts tijdelijk nodig is. Een criterium voor een maatwerkvoorziening is langdurig noodzakelijk. Dit is vooral belangrijk voor maatwerkvoorzieningen die een blijvend karakter hebben, zoals woningaanpassingen.

Als ondersteuning slechts tijdelijk nodig is, zijn er vaak andere oplossingen. Veel hulpmiddelen kunnen geleend worden. Het is gebruikelijk dat mantelzorg wordt geïntensiveerd als iemand tijdelijk extra ziek is. De grens m.b.t langdurig wordt bepaald door de vraag: gaat het probleem over of is het blijvend? Dit ligt anders bij een aanvrager die terminaal is. Als de levensverwachting 4 maanden of meer bedraagt moet er uitgegaan worden van langdurige noodzaak.

Twee weken

Het college geeft de beschikking af binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag voor een maatwerkvoorziening. De maatwerkvoorziening levert een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

De beslissing tot verstrekking van een maatwerkvoorziening voor beschermd wonen of opvang heeft het college gemandateerd aan de gemeente Breda. Deze voorzieningen dragen

bij aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Wanneer het college het niet binnen de totale termijn van 8 weken (6 weken voor onderzoek en 2 voor beslissing) redt om een beschikking af te geven, kan de beslistermijn één keer worden verlengd. De termijn van de verlenging moet redelijk zijn (volgens artikel 4:14 Awb). Bovendien moet de casemanager Wmo aan de aanvrager laten weten dat het besluit later komt en binnen welke termijn dit zal zijn.

Afstemming

De maatwerkvoorziening is, voor zover daartoe aanleiding bestaat, afgestemd op:

- a. de omstandigheden en mogelijkheden van de cliënt,
- b. zorg en overige diensten als bedoeld bij of krachtens de Zorgverzekeringswet,
- c. jeugdhulp als bedoeld in de Jeugdwet die de cliënt ontvangt of kan ontvangen,
- d. onderwijs dat de cliënt volgt dan wel zou kunnen volgen,
- e. betaalde werkzaamheden,
- f. scholing die de cliënt volgt of kan volgen,
- g. ondersteuning ingevolge de Participatiewet,
- h. de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de cliënt.

Duur

Veel maatwerkvoorzieningen worden toegekend voor een bepaalde duur. Deze duur is afhankelijk van de tijd waarvoor de voorziening noodzakelijk is om het gestelde resultaat te bereiken.

Een kortere duur kan ook worden toegekend omdat een tussentijdse evaluatie gewenst is en wellicht op basis van de evaluatie een aanpassing van de toekenning plaats dient te vinden. Als een situatie en de ondersteuningsbehoefte van een cliënt, naar verwachting niet verandert, kan een langdurige toekenning plaatsvinden. Een toekenning van 5 jaar is daarbij de richtlijn.

Bij woontechnische aanpassingen en rolstoelen zal veelal geen duur worden toegekend, omdat deze hulpmiddelen zeer langdurig ('levenslang') noodzakelijk zijn.

Een cliënt heeft een verplichting om een wijziging in zijn omstandigheden door te geven die gevolgen hebben voor zijn Wmo-voorzieningen. In de beschikking wordt dit duidelijk aangegeven.

Beschikking

De beschikking wordt naar de cliënt verzonden. In deze beschikking worden de volgende zaken benoemd:

- het te behalen resultaat;
- de termijn waarbinnen dit resultaat gehaald moet worden (de geldigheid van de indicatie);
- (het deel van) de kosten van de maatwerkvoorziening dat aan het CAK wordt doorgegeven i.v.m. het uitrekenen van de eigen bijdrage;
- de gekozen aanbieder of de keuze voor een pgb;
- de motivatie voor de genomen beslissingen
- bezwaarmogelijkheid.

Keuzevrijheid

De gemeente sluit middels aanbestedingsprocedures overeenkomsten over de levering van maatwerkvoorzieningen. Soms is er slechts 1 aanbieder gecontracteerd (bijvoorbeeld voor de deeltaxi of voor hulpmiddelen). Voor extramurale begeleiding is met een groot aantal zorgaanbieders contracten afgesloten. Een cliënt kan een overzicht van mogelijke leveranciers voor passende ondersteuning ontvangen, maar veelal heeft de cliënt reeds een voorkeur voor een zorgaanbieder.

Als een cliënt kiest voor zorg in natura heeft de cliënt de keuze uit de door de gemeente gecontracteerde aanbieders. De beperking daarbij is dat de voorziening goedkoop adequaat moet zijn. Dit betekent ook dat een cliënt niet zomaar voor een ver weg gelegen aanbieder kan kiezen als een aanbieder van passende ondersteuning dichtbij aanwezig is.

Als een cliënt de zorg in natura niet passend vindt, kan hij/zij kiezen voor een pgb.

Als een cliënt toch kiest voor een vorm van ondersteuning die niet het goedkoopst is, kan hij/zij zelf het meerdere bij betalen.

Overgangsrecht

Voor mensen die in 2014 extramurale begeleiding vanuit de AWBZ ontvangen is in de Wmo 2015 overgangsrecht geregeld. Het overgangsrecht liep af op 31 december 2015. Voor inwoners met een GGZ-c indicatie geldt een overgangsrecht tot 31 december 2017.

Hoofdstuk 3 Resultaatgebied: Wonen in een geschikt huis

Om zelfstandig te kunnen blijven wonen is een geschikt huis een voorwaarde, hiervoor kunnen woningaanpassingen noodzakelijk zijn.

Bij het onderzoek ten aanzien van woningaanpassingen wordt ook de piramide van eigen kracht gehanteerd.

Eigen kracht

Is het probleem met het gebruik van de woning wellicht op te lossen door een andere indeling van de woning of een andere inrichting? Kan de cliënt de woning zelf aanpassen? Kan de cliënt zelf zaken aanschaffen waardoor het probleem verdwijnt of hanteerbaar wordt?

Gekeken wordt hierbij ook of de benodigde aanpassing te voorzien was en door een tijdige inzet van eigen kracht het probleem voorkomen had kunnen worden.

Eigen verantwoordelijkheid

De gemeente verwacht dat mensen anticiperen op een levensfase waarin belemmeringen/beperkingen niet ongebruikelijk zijn. Het is normaal om tijdig maatregelen te nemen om te verwachten beperkingen te hanteren. Daarbij wordt ook verwacht dat mensen reserveren voor dergelijke aanpassingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het treffen van maatregelen als door ouderdom het in bad gaan of het traplopen lastiger wordt.

20 jaar is een normale periode om badkamers/keukens te renoveren. Als cliënten dit niet doen of niet hebben gedaan, is dit een reden om geen Wmo-maatwerkvoorziening te verstrekken.

De gemeente stimuleert voorlichting aan haar inwoners over hun mogelijkheden om hun woning aan te passen aan hun behoeften. Het project Wonen Met Gemak bereikt veel inwoners. Tijdens keukentafelgesprekken wijzen gesprekvoerders ook op mogelijkheden om hun woning tijdig aan te (laten) passen. De eigen verantwoordelijkheid hiervoor wordt dan ook besproken.

Een woning

Er is één belangrijke voorwaarde voordat er gecompenseerd kan worden: er moet een woning zijn, of een (woon)boot of een woonwagen. Als er geen woning is, is het niet de taak van de gemeente om voor een woning te zorgen. Iedere Nederlandse burger dient zelf voor een woning te zorgen. Bij de keus van een woning dient de inwoner uiteraard rekening te houden met bestaande of bekende komende beperkingen. Als een inwoner bewust kiest voor een ongeschikte woning, is de gemeente niet verplicht te compenseren.

Artikel 5.3 van de verordening geeft aan dat in alle woonsituaties die niet gericht zijn op een permanent zelfstandig hoofdverblijf, geen voorzieningen getroffen zullen worden. Ook zijn situaties uitgesloten waarbij gezien de aard van het soort gebouw verondersteld mag worden dat bepaalde voorzieningen standaard aanwezig zijn.

Sociaal netwerk

Tijdens het gesprek tussen inwoner en casemanager wordt beoordeeld in hoeverre de problematiek kan worden opgelost door redelijkerwijs te vergen inspanningen van de belanghebbende zelf of van anderen in diens omgeving, zoals familieleden of huisgenoten, vrienden of kennissen.

Algemene woonvoorziening

De gemeente Drimmelen beschikt over een klussendienst, die uitvoering geeft aan betrekkelijk eenvoudige woonaanpassingen, tegen een kleine vergoeding. SWO voert deze klussendienst uit met de inzet van vrijwilligers.

Ook 'Wonen met Gemak' is een dienst van SWO. Deskundige vrijwilligers lichten mensen voor over zaken die ze zelf aan hun woning kunnen veranderen om langer thuis te kunnen blijven wonen.

Een voorbeeld van een algemene woonvoorziening zou de aanwezigheid van een gemeenschappelijke verrijdbare tillift in een wooncomplex voor ouderen kunnen zijn.

Mocht een (woon) voorziening slechts tijdelijk nodig zijn, dan kan hiervoor een beroep gedaan worden op de regeling hulpmiddelen via de ZVV.

Algemeen gebruikelijk

Een aantal voorzieningen worden niet door de gemeente vergoed omdat ze ruim en voor iedereen verkrijgbaar zijn binnen de reguliere detailhandel en daarmee als algemeen

gebruikelijk zijn aan te merken. In het Besluit Wmo is een lijst opgenomen van een aantal voorzieningen die de gemeente Drimmelen als algemeen gebruikelijk aanmerkt. Deze lijst is niet uitputtend. Het betreft onder andere

- beugels;
- eenhendel- en douchemengkranen;
- verhoogde toiletten (te realiseren door verhoogde potten en/of losse verhogers);
- elektrische kookplaten;
- voorzieningen voor senioren in gelijkvloerse woningen;

Bij het bepalen of zaken algemeen gebruikelijk zijn, wordt ook afgewogen of deze algemeen gebruikelijk zijn voor de persoon in kwestie.

Primaat van de verhuizing

Het college beoordeelt ook of het resultaat: wonen in een geschikt huis, te bereiken is via verhuizing naar een reeds geheel aangepaste woning, of naar een goedkoper en/of gemakkelijker aan te passen woning. Dit wordt het primaat van verhuizing genoemd.

Bij het hanteren van het primaat van de verhuizing gaat het om een uitwerking van het principe dat wordt gekozen voor de goedkoopst compenserende oplossing.

Er zijn echter wel grenzen aan het hanteren van het primaat van de verhuizing. In alle gevallen zal een goed gemotiveerd besluit moeten worden genomen, waarin alle relevante factoren, in onderling verband, worden afgewogen.

Een aantal vaak voorkomende factoren zijn:

- Wat geeft het snelst een oplossing: verhuizen of verbouwen?
- Welke sociale factoren spelen een rol, zoals de binding van de cliënt met de huidige woonomgeving, de nabijheid van voorzieningen, de aanwezigheid van vrienden, kennissen en familie, ook i.v.m. mantelzorg.
- Wat betekent verbouwen of verhuizen voor woonlasten en financiële draagkracht van de hulpvrager?
- Hoe lang is een woningaanpassing bruikbaar? Is de aanpassing voor eventuele volgende bewoners te gebruiken? Hoe lang is de aanpassing een oplossing voor het probleem? Zijn er meerdere problemen te verwachten?

Als de bovenomschreven afwegingen in het voordeel van verhuizing uitvalt, is de wens graag te willen blijven wonen in de vertrouwde woning, niet meer doorslaggevend. De aanvraag voor een woningaanpassing wordt dan afgewezen.

Verhuiskosten

Verhuiskosten zijn één van de in hoofdstuk 14 genoemde aannemelijke meerkosten die in verband met een beperking gemaakt kunnen worden. Hiervoor kan een Maatwerkvoorziening financiële tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (MvCG) worden aangevraagd.

Het vrijwillig verhuizen naar een andere woning wegens leeftijd, gezin,- of woonsituatie leidt niet tot het automatische recht op deze tegemoetkoming.

Soorten woonvoorzieningen

Als eigen kracht, het sociaal netwerk, een algemene voorziening, algemeen gebruikelijke voorziening of verhuizing niet de oplossing is voor het woonprobleem, kan een aanvraag voor een woonvoorziening worden ingediend. In dat geval komen de volgende verstrekkingmogelijkheden in aanmerking:

- a. een (vaste) bouwkundige
- b. een (niet-vaste) woontechnische woonvoorziening;

Bij het indiceren van woonvoorzieningen houdt het college rekening met de belangen van mantelzorgers, zoals bij tilliften en andere hulpmiddelen die door mantelzorgers bediend moeten worden.

Normaal gebruik

De aanpassing moet allereerst het normale gebruik van de woning betreffen.

Het normale gebruik van de woning omvat de activiteiten die de gemiddelde Nederlander in zijn woning in elk geval verricht. Het gaat daarbij om slapen, lichaamsreiniging, toiletgang, het bereiden en consumeren van voedsel. Voor kinderen komt daar bij: het veilig kunnen spelen in de woonruimte.

Dus er wordt geen rekening gehouden met voorzieningen met een medisch/ therapeutisch doel (bijvoorbeeld dialyseruimten, therapeutisch baden). Evenmin wordt er rekening gehouden met problemen die een incidenteel karakter hebben, dan wel voorzieningen die puur als noodvoorziening dienen.

Enkel hoofdverblijf

Het hoofdverblijf is de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar de betrokkene zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven dan wel zal staan ingeschreven. Ook kan het gaan om het feitelijke adres, indien de betrokkene een briefadres heeft. De gemeente waar de woning staat, onderzoekt de ondersteuningsbehoefte en verstrekt eventueel voorzieningen. In uitzonderingssituaties is er sprake van twee hoofdverblijven. Daarbij moet worden gedacht aan gehandicapte kinderen van gescheiden ouders, die in co-ouderschap door beide ouders worden opgevoed en daadwerkelijk de ene helft van de tijd bij de ene ouder wonen en de andere helft van de tijd bij de andere ouder. Alleen in die situatie kunnen in beide ouderlijke woningen woonvoorzieningen getroffen worden. Dit is niet mogelijk in situaties waarin sprake is van bezoeksregelingen.

Bezoekbaar maken

Bij uitzondering kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woonruimte als de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-instelling. Onder bezoekbaar maken wordt uitsluitend verstaan dat de aanvrager de woonruimte, de woonkamer en een toilet kan bereiken en gebruiken. De aanvraag voor het bezoekbaar maken kan worden ingediend als de aan te passen woning in de gemeente Drimmelen staat. In het besluit wordt een maximaal bedrag genoemd dat de gemeente kan vergoeden voor een dergelijke aanpassing.

Overige bepalingen voor woonvoorzieningen

Als het gaat om woonvoorzieningen zijn er nog een aantal beperkingen:

- De gemeente is gerechtigd woningen aan te passen, zonder toestemming van de woningeigenaar (art.2.3.7 Wmo 2015)
- In situaties waarbij vanuit een aangepaste en geschikte woning verhuisd wordt naar een niet of minder aangepaste en geschikte woning, kan het college een aanvraag voor een woonvoorziening afwijzen.
- Bij verhuizing dient gezocht te worden naar de meest geschikte woning, gezien de omstandigheden van betrokkene. Dat betekent dat als er een keuze is tussen een geschikte en een minder of niet geschikte woning, gekozen dient te worden voor de meest geschikte woning. Gebeurt dat niet, dan kan dat aanleiding zijn tot afwijzing.
- Aanpassingen aan gemeenschappelijke ruimten vallen niet onder de Wmo. Reden hiervoor is dat de voorziening dan ook gebruikt kan worden door mensen zonder indicatie. Veelal heeft de woningeigenaar de intentie om woonruimte te bieden voor een specifieke groep bewoners. Het treffen van voorzieningen in de algemene ruimte is daarom een taak van de woningeigenaar. De woningeigenaar heeft de mogelijkheid om de te investeren kosten in een huurverhoging te verdisconteren omdat het woongenot doorgaans zal toenemen.

Primaat van de losse woonunit

Bij een noodzakelijke woningaanpassing zal eerst naar een in pandige oplossing gezocht worden. Is een in pandige aanpassing niet mogelijk moeten de mogelijkheden tot uitbreiding van de woning onderzocht worden.

Als blijkt dat een losse woonunit de goedkoopste adequate oplossing is, dient de gemeente zorg te dragen voor een vergunning voor het plaatsen van de losse unit, mits dit past binnen het vigerend bestemmingsplan.

In de beschikking wordt vast gelegd dat – als de unit niet meer nodig is – dit aan de gemeente gemeld dient te worden. De gemeente zorgt er dan voor dat de unit verwijderd wordt en de woning in de oude staat wordt teruggebracht. Deze kosten maken onderdeel uit van de verstrekking van een losse woonunit.

Bouwkundige en bouwtechnische woonvoorzieningen

Of de cliënt in aanmerking komt voor een losse (roerende) of een vaste (onroerende) woonvoorziening, hangt af van de bouwkundige situatie van de woning en van de

ondervonden beperkingen en belemmeringen. Het gaat bij losse woonvoorzieningen bijvoorbeeld om tilliften, badliften, douche/toiletstoelen, douchestretchers, badtransfer planken. Waar mogelijk zal uit oogpunt van herbruikbaarheid gekozen worden voor verstrekking van losse woonvoorzieningen. Ook zal bij voorkeur met losse voorzieningen worden gewerkt in situaties waarin mensen wachten op opname in een zorginstelling of in andere situaties waarin verwacht wordt dat de voorziening niet lang gebruikt zal worden. Voorbeelden zijn terminale situaties, maar ook situaties waarin mensen die in een slooppand wonen.

Procedure en voorwaarden bij bouwkundige aanpassing

Om er voor te zorgen dat de woningaanpassing wordt uitgevoerd conform de indicatie en er dus een passende aanpassing wordt verstrekt, is er een procedure vastgesteld en worden er voorwaarden gesteld voor het uitbetalen van de toegekende tegemoetkoming. De voorwaarden worden ook middels de beschikking aan de aanvrager en aan de woningeigenaar, als die niet de aanvrager is, bekendgemaakt.

1. Tijdens het onderzoek door een casemanager is bepaald dat een woonvoorziening noodzakelijk is. Nadat de aanvraag voor een woonvoorziening is ingediend, wordt een beschikking afgegeven, waarbij een deskundige gemeentelijke functionaris of een extern adviseur de goedkoopst adequate woonvoorziening of woningaanpassing bepaalt. Aan de hand van normbedragen, een kostenraming van een bouwkundige of offertes wordt de maximale hoogte van de vergoeding van de kosten of pgb vastgesteld. Deze tegemoetkoming of pgb kan niet meer bedragen dan het in het besluit Wmo van de gemeente Drimmelen genoemde maximum bedrag voor woonvoorzieningen of woningaanpassingen.
2. Een aanvrager kan een woonvoorziening in de vorm van een pgb of een in natura geleverd krijgen. Bij de keuze voor natura wordt een vergoeding vastgesteld die toereikend is om de toegekende aanpassing te realiseren. Soms is er bij verbouwingen sprake van meerkosten, die niet vergoed worden vanuit de Wmo. Deze meerkosten komen dan voor rekening van de aanvrager of woningeigenaar. Is de rekening van de aannemer gelijk aan of minder dan de gestelde vergoeding, wordt de rekening door de gemeente betaald.
3. Er mag niet reeds voorafgaand aan de beschikking een begin worden gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden waarop de vergoeding of pgb betrekking heeft, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het college.
4. De aanvrager of woningeigenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de geïndiceerde woningaanpassing.
5. Het college kan steekproefsgewijs een controle uitvoeren op een persoonsgebonden budget. Aan door het college aangewezen personen wordt door de eigenaar of huurder toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woonvoorziening of woningaanpassing wordt aangebracht. Bij onthouding van de toegang zal het pgb of de vergoeding worden teruggevorderd. Aan de aangewezen personen wordt ook inzicht wordt geboden in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing of woonvoorziening.
6. Terstond na de voltooiing van de werkzaamheden, doch uiterlijk binnen twee jaar na het verlenen van toestemming voor de woonvoorziening of woningaanpassing, verklaart de woningeigenaar aan het college dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid. Deze gereedmelding is tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van de vergoeding of pgb. De vergoeding wordt daarna uitbetaald aan de aanvrager, woningeigenaar of aannemer.
7. De gereedmelding gaat vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder het pgb of de financiële tegemoetkoming is verleend. Kopieën van alle rekeningen en betalingsbewijzen worden bijgevoegd. Diegene aan wie het persoonsgebonden budget of de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald, dient gedurende een periode van vijf jaar alle originele rekeningen en betalingsbewijzen met betrekking tot de werkzaamheden ter controle beschikbaar te houden.

Opstalverzekering

Bij het vergroten van de woning wordt er van uitgegaan dat de eigenaar van de woning zijn opstalverzekering aan de hogere herbouwwaarde van de woning aanpast.

Hoofdstuk 4

Resultaatgebied: verplaatsen in en om de woning

Als een inwoner zich meldt omdat hij/zij problemen ondervindt bij het verplaatsen in en om de woning, zal er, in de meeste gevallen, een huisbezoek door een lid van het dorpssteam gepland worden. Het gaat hier om meldingen van inwoners die voor het verplaatsen zijn aangewezen op een voorziening die het lopen compenseert en waarbij dit dagelijks nodig is. Het verplaatsen in en om de woning kan op verschillende wijzen plaatsvinden: met een rollator, lopend met krukken, met een trippelstoel, of met een rolstoel. Van deze voorzieningen valt uitsluitend de rolstoel onder de Wmo. De andere voorzieningen zijn van de Wmo uitgesloten, wellicht vallen ze onder een andere regeling.

Soorten rolstoelen

Een rolstoel is een voorziening ter verplaatsing in en om de woning, soms ook in de directe woon- en leefomgeving, met 4 wielen waarbij de rolstoel met de handen aan de achterste wielen kan worden aangedreven. Een rolstoel kan ook elektrisch worden aangedreven. Ook zijn er motoren die op een rolstoel aangebracht kunnen worden om het rijden met de rolstoel lichter te maken.

Naast rolstoelen voor verplaatsing zijn er ook sportrolstoelen, speciaal voor verplaatsing bij sportbeoefening.

Eigen kracht

Het college onderzoekt welke eigen mogelijkheden de aanvrager heeft om het verplaatsingsprobleem op te lossen. Hierbij hoort ook een onderzoek naar maatregelen die de cliënt zelf kan nemen waardoor verplaatsen makkelijker wordt. Hierbij valt te denken aan het plaatsen van beugels en het wijzigen van de inrichting.

Een wandelstok, rollator of het gebruik van een buggy bij kinderen tot 4 jaar wordt algemeen gebruikelijk genoemd. Een rollator ondersteunt het lopen maar neemt de functie niet over. Voor het overbruggen van wat grotere afstanden kan er sprake zijn van een afhankelijkheid van specifieke voorzieningen, zijnde een rolstoel of als het kinderen betreft een aangepaste buggy.

Sociaal netwerk

Bij het onderzoek zal gevraagd worden naar de verplaatsingsbehoefte. Daarbij wordt onderzocht of deze met hulp van iemand uit het sociale netwerk ingevuld kan worden. Bij het gebruik van een (duw)rolstoel moet bezien worden of er iemand uit het sociaal netwerk beschikbaar is om deze te duwen.

Algemene voorzieningen

Levert het bovenstaande geen oplossing op dan zal het college beoordelen of het resultaat kan worden bereikt met een algemene voorziening.

Is er slechts tijdelijk een oplossing nodig, dan kan gebruik worden gemaakt van de tijdelijke uitleen via de ZVV voor bijvoorbeeld een rolstoel, trippelstoel of rollator.

Woont de cliënt in een wooncomplex voor een bepaalde doelgroep en betreft het kortdurende verplaatsingen buiten het appartement (verplaatsingen van appartement naar koffiekamer bijvoorbeeld) dan is de instelling verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de compenserende transportrolstoel vanuit hun outillage.

Maatwerkvoorzieningen

Als al het voorgaande niet heeft geleid tot een oplossing dan kan er een maatwerkvoorziening verstrekt worden. Bij twijfel hierover kan extern medisch advies worden opgevraagd.

De maatwerkvoorziening betreft meestal een rolstoel.

Door het college zal in overleg met de leverancier zorgdragen voor een rolstoel die op de cliënt is afgestemd.

Rolstoel in natura en pgb

De rolstoel kan verstrekt worden als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget.

Bij een verstrekking als persoonsgebonden budget wordt de prijs van de rolstoel die betrokkene zou hebben gekregen als voorziening in natura als uitgangspunt genomen.

Sportrolstoel

Een sportrolstoel valt niet onder de Wmo. Voor bevordering van de zelfredzaamheid wordt een reguliere rolstoel verstrekt waardoor een cliënt mogelijkheden heeft om te participeren. Voor sportbeoefening is het gebruikelijk dat extra zaken worden aangeschaft. Indien een cliënt zelf een sportrolstoel heeft aangeschaft valt deze onder de meerkosten in verband met een beperking. De cliënt kan hiervoor een aanvraag doen voor een financiële tegemoetkoming.

Hoofdstuk 5

Resultaatgebied: lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Als een inwoner zich tot het Wmo-loket richt omdat hij/zij problemen ondervindt bij het lokaal verplaatsen per vervoermiddel, zal er, in de meeste gevallen, een huisbezoek door een casemanager gepland worden.

Bij lokaal verplaatsen moet gedacht worden aan verplaatsingen in een straal van 15 tot 20 kilometer rond de woning. Buiten dit gebied kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van het boven-regionale vervoer, dat Valys in opdracht van het ministerie van VWS verricht.

Het collectief vervoersysteem heeft de prioriteit, waardoor de keuze voor een persoonsgebonden budget beperkt wordt, maar er dient rekening gehouden te worden met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager.

Activiteiten waartoe een persoon met beperkingen in ieder geval in staat moet worden gesteld zijn:

- winkelen/boodschappen doen
- bezoeken van familie/kennissen
- bezoeken bijeenkomsten en (sport)activiteiten
- bezoek van bank en postkantoor
- bezoek aan sociaal culturele instellingen
- recreatie en hobby
- Bezoeken van huisarts/ziekenhuis

Eigen kracht

Als iemand zich meldt met problemen m.b.t. het zich verplaatsen met een vervoersmiddel wordt eerst gekeken wat die persoon nog wel kan of kan regelen. Er wordt onderzocht of de gewenste bestemmingen per (elektrische) fiets (met trapondersteuning) te bereiken zijn. Elektrische fietsen, fietsen met trapondersteuning en brommers of scooters worden als algemeen gebruikelijk aangemerkt. Deze zijn in de reguliere detailhandel verkrijgbaar en niet uitsluitend bestemd voor mensen met een beperking. De kosten voor onderhoud- en reparatie voor deze vervoersmiddelen worden tevens beschouwd als algemeen gebruikelijk.

Gebruikt een persoon met beperkingen al een auto voor zijn verplaatsingen dan is er bij een toename van beperkingen, wanneer een auto zonder aanpassingen gebruikt kan blijven, geen noodzaak tot ondersteuning vanuit de Wmo. De aanvrager heeft het probleem altijd opgelost middels het gebruik van zijn auto en er ontstaat bij het zich verplaatsen geen nieuw probleem dat om een oplossing vraagt.

Is de auto vanwege toename van beperkingen niet meer adequaat, dan volgt er een onderzoek naar andere oplossingen.

Kinderen tussen de 5 en 11 hebben over het algemeen geen zelfstandige verplaatsingsbehoefte. Deze kinderen worden over het algemeen verplaatst door en onder begeleiding van de ouders. Als het gaat om het vervoeren en verplaatsen van kinderen dan kan mogelijk ook een aanhangfiets of een bakfiets een oplossing zijn voor het probleem. Dit zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen.

Kinderen tussen 12 en 16 jaar hebben een zich ontwikkelende verplaatsingsbehoefte, maar worden geleid en gestuurd door de ouders. Ouders blijven hiervoor verantwoordelijk.

Bij het onderzoek naar eigen kracht wordt ook gekeken naar de leerbaarheid en trainbaarheid van een cliënt om zelf in zijn vervoersbehoefte te voorzien of om gebruik te maken van algemene of voorliggende voorzieningen. Deze trainingen of lessen (bijvoorbeeld rijlessen) worden niet vanuit de Wmo vergoed.

Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk kan binnen dit resultaatgebied een grote rol spelen. Misschien is er zelfs sprake van gebruikelijke zorg. Wellicht kan een oplossing gevonden worden in het anders organiseren van het vervoer naar diverse bestemmingen, of een andere verdeling van taken over huisgenoten, familie, bekenden en vrijwilligers.

Meerijden met iemand uit het sociale netwerk kan het probleem van de cliënt oplossen. Hieronder valt ook het verenigingsleven. Wanneer de cliënt lid is van een bijtartenvereniging, of graag een kerk wil bezoeken dan kan bekeken worden of andere leden bereid zijn de cliënt

mee te laten rijden. Het benaderen van mensen uit het sociale netwerk met een vraag om ondersteuning, dient de cliënt zelf te doen.

Woont iemand in een verzorgingshuis dan kan de verplaatsingsfrequentie door de aanwezigheid van voorzieningen laag zijn. De huisarts komt in het verzorgingshuis praktijk houden, er is een winkeltje en er worden activiteiten voor de gezelligheid georganiseerd. Alle dagelijkse noodzakelijke activiteiten kunnen in principe in het verzorgingshuis zelf plaatsvinden, sociale contacten kunnen daar onderhouden worden. Er moet dus een duidelijke vervoersbehoefte bestaan buiten de instelling en een zelfstandige vervoersbehoefte die meer is dan incidenteel het bezoeken van familie bijvoorbeeld. Daarbij mag het algemeen gebruikelijk genoemd worden dat familieleden, als zij in de regio wonen, de aanvrager voor bijvoorbeeld verjaardagen ophalen en weer terugbrengen.

Algemene voorzieningen

Als eigenkracht en het sociale netwerk onvoldoende oplossing biedt, bepaalt het college vervolgens of algemene voorzieningen het probleem kunnen oplossen.

Het gebruik van het reguliere openbaar vervoer is allereerst voorliggend bij het zich verplaatsen. Het argument dat het openbaar vervoer niet altijd op tijd rijdt is inherent aan het systeem en is geen reden om een maatwerkvoorziening te verstrekken. Dit geldt tevens als er van een buurtbus gebruik kan worden gemaakt.

Kan de aanvrager minimaal 800 meter lopen binnen een redelijke tijd dan mag ervan worden uitgegaan dat een bushalte kan worden bereikt. De gemiddelde afstand tot een bushalte is in het verleden op ongeveer 800 meter vastgesteld. Het overbruggen van 1 kilometer in 20 tot 30 minuten is nog redelijk te noemen. Het openbaar vervoer is dan voor een persoon waarvoor dit geldt bereikbaar. In hoeverre het openbaar vervoer vervolgens ook bruikbaar is zal individueel beoordeeld worden. Vragen die een rol spelen zijn: is het staand of zittend wachten mogelijk, is hulp bij het instappen nodig, kan iemand met anderen in een bus verblijven, kan iemand een rit plannen, is iemand in staat een dienstregeling te begrijpen, enzovoorts. Gewenning en leerbaarheid wordt in het onderzoek meegenomen.

Gebruikt iemand een hulpmiddel zoals bijvoorbeeld een rollator, dan is het nog niet vanzelfsprekend dat het gebruik van het reguliere openbaar vervoer niet mogelijk is. De bussen zijn tegenwoordig vaak uitgevoerd met een verlaagde instap. Heeft men een handbewogen rolstoel die ingeklapt meegenomen kan worden in de bus dan is gebruik van de bus mogelijk. Men moet dan wel zelf voor hulp zorgen bij het in- en uitstappen. Informatie over het reizen zittend in een rolstoel kan via klantenservice van de busmaatschappij worden aangevraagd.

Kan iemand niet zelfstandig met het openbaar vervoer reizen maar is dit wel mogelijk met begeleiding dan kan het probleem mogelijk opgelost worden met het gebruik van een OV begeleiderkaart. De OV begeleiderkaart is bruikbaar in trein, bus tram en metro. Er hoeft geen sprake te zijn van een vaste begeleider. De begeleider gaat gratis mee. Voor het aanvragen van een OV-Begeleiderskaart belt u met Argonaut 030-2354661. Een onafhankelijke keuringsarts bepaalt vervolgens of iemand voor een OV begeleiderkaart in aanmerking komt.

Gebruik van de Deeltaxi tegen het vrij-reizigerstarief kan een adequate oplossing voor een vervoersprobleem zijn.

Voor vervoer van en naar het ziekenhuis kan een beroep worden gedaan op de regeling 'Zittend ziekenvervoer'. Hiervoor moet de cliënt vooraf toestemming vragen aan de zorgverzekeraar.

Vergoeding voor ziekenvervoer is soms ook mogelijk via de aanvullende ziektekostenverzekering. De aanvrager dient voor vervoer naar het ziekenhuis daarom altijd eerst de mogelijkheden via de zorgverzekeraar te onderzoeken.

Via de belastingdienst zijn er verschillende mogelijkheden om kosten voor vervoer naar hulpverleners of ziekenbezoek af te trekken. Zie daarvoor www.belastingdienst.nl

Vervoer naar de dagopvang of dagbesteding vanuit een indicatie valt niet onder dit resultaatgebied, maar onder resultaatgebied zinvolle daginvulling.

Gaat het om het vervoer in het kader van woon-werk dan betreft het een voorziening vanuit het UWV/ WIA. Als de aanvrager een vervoersvoorziening vanuit het UWV ontvangt dan kan deze mogelijk worden uitgebreid voor leefvervoer. Dit moet bij het UWV worden aangevraagd.

Betreft het vervoer in het kader van school dan kan de regeling Leerlingenvervoer mogelijk van toepassing zijn. Informatie hierover kan gevonden worden op de gemeentelijke website.

Doet men vrijwilligerswerk dan is het de verantwoordelijkheid van de organisatie om de aanvrager te compenseren in het vervoer.

Is er behoefte aan bovenregionaal vervoer dan kan er een beroep worden gedaan op Valys. Met de Valyspas ontvangt de aanvrager standaard een totaal aantal kilometers per jaar, bij een zeer ernstige mobiliteitsbeperking kan een aanvrager in aanmerking komen voor een hoger persoonlijk kilometerbudget.

Woont de aanvrager in een instelling op basis van de WLZ en wordt er een voorziening aangevraagd om mee te kunnen doen met groepsuitjes dan is de instelling verantwoordelijk voor het mogelijk maken van deze activiteit.

Maatwerkvoorziening

Kan de aanvrager niet met het reguliere openbaar vervoer reizen en is er een beperkte vervoersbehoefte aanwezig dan kan het gebruik van de Deeltaxi het probleem mogelijk oplossen.

Eerst wordt beoordeeld of het gebruik van het collectief vraaggericht vervoer (de Deeltaxi) middels het verstrekken van een Wmo-pas een oplossing biedt. Met een Wmo-pas voor de deeltaxi kan er tegen een Wmo- tarief worden gereisd. Als het vervoersprobleem met het gebruik van de Deeltaxi opgelost kan worden dan gaat het verstrekken van een Wmo-pas vóór op het verstrekken van een (andere) maatwerkvoorziening.

Met de positie van mantelzorgers kan rekening worden gehouden bij het bepalen van de vervoersvoorziening. Zo kan het vervoer van de mantelzorger als medisch begeleider gratis zijn als het noodzakelijk kan zijn om tijdens het vervoer in te grijpen. Mantelzorgers kunnen ook meereizen als sociaal begeleider. In het Besluit Wmo zijn de tarieven vastgelegd voor het meereizen van de sociaal begeleider.

Is het gebruik van de deeltaxi in de situatie van de cliënt niet toereikend, dan kan beoordeeld worden of de verstrekking van een andere maatwerk voorziening (daarnaast) noodzakelijk is.

Gemeenschappelijke regeling collectief vervoer

In de gemeente Drimmelen functioneert een collectief vervoerssysteem gebaseerd op een Gemeenschappelijke Regeling met 17 andere gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze vervoerssoort wordt de Regiotaxi genoemd en functioneert in de gemeente Drimmelen onder de naam Deeltaxi. Omdat het collectief vervoer in een grote regio functioneert, is er sprake van een gebiedsindeling in een binnen,- en buitenvervoersgebied.

Om te participeren moeten in het binnengebied een winkelcentrum, bioscoop, theater en ziekenhuis te bereiken zijn. Drimmelen heeft de bereikbaarheid van deze bestemmingen mogelijk gemaakt door het binnengebied te bepalen op 25 km rond de woning de aanvrager. Het tarief voor het gebruik van de Deeltaxi is gekoppeld aan het tariefsysteem van het openbaar vervoer. De kosten worden vermeld in het Besluit Wmo.

Het collectief vervoerssysteem staat ook open voor reizigers zonder indicatie. De tarieven voor de z.g. 'vrije' reiziger zijn vermeld in het Besluit Wmo. Het bepalen van de tarieven is voorbehouden aan het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling.

Drimmelen stelt het gebruik van het collectief vervoer ook beschikbaar voor het buitengebied. Dit buitengebied gaat in vanaf 25 km rond de eigen woning. Vanaf 25 km moet een hoger tarief betaald worden (zie Besluit Wmo).

Per Deeltaxipas wordt een persoonlijk vervoersbudget toegekend van maximaal 1.250 km. Dit is gebaseerd op de stelling dat gemiddeld 1.250 km jaarlijks nodig is om te participeren. Als een Deeltaxipashouder meer dan 1.250 km reist, zal hij/zij voor het meerdere het vrije-reizigerstarief betalen.

Andere vervoersvoorzieningen

Als collectief vervoer niet compenserend is, zal een andere voorziening verstrekt moeten worden. Het kan dan gaan om een voorziening in natura (een auto-aanpassing, of een bijzonder autozitje) of een persoonsgebonden budget op declaratiebasis bedoeld voor een zelf te regelen voorziening (taxikostenvergoeding, rolstoeltaxikosten vergoeding). Bij het verstrekken van voorzieningen die af te leiden zijn van de auto beoordeelt het college of er sprake is van meerkosten ten opzichte van de periode voordat de beperkingen ontstonden. Alleen dan komt men in aanmerking voor een individuele voorziening zoals een aanpassing van de eigen auto.

Bij personen met een zeer beperkte loopafstand (dat is een loopafstand tot maximaal 100 meter) dient de gemeente het verplaatsen te compenseren op zowel op de korte afstand, in de woonomgeving, als op wat langere afstand. Voor de verplaatsingen op de korte afstand kan gedacht worden aan een scootermobiel of een fiets in bijzondere uitvoering (o.a. driewielers).

Gemeente Drimmelen heeft ten aanzien van de verstrekking van scootermobielen een loopafstand van minder dan 100 meter vastgesteld. Dit betekent dat in principe scootermobielen enkel kunnen worden toegewezen aan inwoners die minder dan 100 meter kunnen lopen.

De gebruiksduur van diverse hulpmiddelen worden in het Besluit Wmo 2016 genoemd. Dit betekent dat een pgb voor deze hulpmiddelen slechts eenmaal in het genoemde aantal jaar kan worden verstrekt. Bij een hernieuwde aanvraag wordt eerst de technische staat van de voorziening beoordeeld. Indien deze goed is, is er op dat moment geen reden om een nieuw pgb te verstrekken, ook al de gebruiksduur verstreken.

Financieel

Er wordt cliënten geen onbeperkte kosteloze vervoermogelijkheid aangeboden. Net zoals voor personen zonder beperkingen geldt, dat men voor het vervoer een bijdrage dient te betalen, al dan niet in de vorm van een tarief.

Vervoersvoorzieningen kunnen door het college verstrekt worden in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget. Bij een verzoek om een pgb wordt rekening gehouden met het collectieve vervoerssysteem, de deeltaxi. Als het collectief vervoer een passende ondersteuning biedt, hoeft geen persoonsgebonden budget te worden verstrekt aangezien het niet de bedoeling is het collectief vervoer in gevaar te brengen.

Bij een persoonsgebonden budget is de prijs van de voorziening die de aanvrager/betrokkene als voorziening in natura zou ontvangen, uitgangspunt voor de hoogte van het bedrag.

Hoofdstuk 6

Resultaatgebied: een schoon en leefbaar huis

Een schoon en leefbaar huis is iets wat vrijwel iedereen nodig heeft. Er zijn diverse manieren om dit te bereiken. In de gemeente Drimmelen zijn diverse partijen die huishoudelijke hulp aanbieden. Iedereen kan tegen betaling gebruik van maken van deze algemene voorziening. De gemeente kan hiervoor een financiële bijdrage verstrekken als cliënten zelf niet meer kunnen schoonmaken door medische of psychische problemen.

Enkel wanneer de cliënt geen regie meer heeft over het huishouden kan een maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden (HbH2) verstrekt worden om een schoon en leefbaar huis te bereiken.. Regie betekent hier het aangeven wat er moet gebeuren om het resultaat een schoon huis te behalen.

In dit resultaatgebied gaat het erom dat de cliënt:

- gebruik kan maken van de verblijfsfunctie van een huis;
- kan slapen in een huis zonder gezondheidsrisico's;
- kan eten in een huis zonder gezondheidsrisico's;
- zichzelf kan verzorgen in een huis zonder gezondheidsrisico's;
- geen overlast veroorzaakt bij omwonenden;
- het vermogen heeft om bovenstaande resultaten te bereiken.

Er zijn binnen dit resultaatgebied 3 onderdelen te onderscheiden:

1. De cliënt beschikt over een schoon huis;
2. De cliënt beschikt over schone kleding;
3. De cliënt beschikt over dagelijkse boodschappen en maaltijden.

6.1 Veranderingen in 2015

In 2015 heeft de gemeenteraad besloten HbH1 tot algemene voorziening om te vormen. Dit betekent dat mensen die niet meer zelf alle schoonmaakactiviteiten willen of kunnen uitvoeren, tegen betaling, gebruik kunnen maken van de diensten van een leverancier van Hulp bij het Huishouden. Alle cliënten zijn hierover tijdens een keukentafel gesprek over geïnformeerd door, tijdelijk ingehuurde consulenten. Er is uitgelegd wat de algemene voorziening inhoudt, er is een huishoudelijke toeslag aangeboden en er is onderzocht of de cliënten in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming. HbH2 wordt als maatwerkvoorziening voortgezet. Het gaat bij HbH2 om ondersteuning van cliënten die geen regie (meer) hebben over hun huishouden en die regie ook niet vanuit het netwerk verkregen kan worden. Dit is het geval als cliënten zelf niet (meer) inzien dat hun hun schoon en leefbaar dient te zijn of niet (meer) in staat zijn dit te regelen door zelf te poetsen of hulp in te schakelen.

De cliënt beschikt over een schoon en leefbaar huis

Een schoon huis, schone kleding en de aanwezigheid van boodschappen en maaltijden zijn nodig om te kunnen functioneren en te participeren. Er zijn diverse manieren om dit te bereiken. Het is gebruikelijk om bij gebrek aan eigen kracht of tijdgebrek, gebruik te maken van partijen die diensten aanbieden.

Als iemand zijn huis niet meer kan schoonmaken, kan hij/zij een melding doen bij het Dorpsteam. Onderzocht wordt dan wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van de cliënt zijn (zie piramide van eigen kracht en zelfredzaamheidsmatrix). Als de cliënt aangewezen is op huishoudelijke hulp, wordt onderzocht of gebruik van de algemene voorziening voor hulp bij het huishouden een oplossing is.

Als een cliënt geen regie (meer) heeft over zijn huishouden, kan hij/zij ondersteuning hierbij vanuit de Wmo (HbH2) ontvangen. Het gaat hierbij om ondersteuning gericht op schoonmaken en schoonhouden van de ruimten op het woonadres die voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn, zodat gezondheidsrisico's en overlast voorkomen worden. Als de cliënt een hoger niveau van schoonmaken wenst, is dit geen Wmo-taak maar wordt verwezen naar een algemene voorziening.

De ondersteuning in HbH2 kan bestaan uit schoonmaken, maar daarnaast ook uit activerende begeleiding of training waardoor de cliënt zelf (e.v.t. met personen uit zijn netwerk) in staat wordt gesteld zijn huishouden te doen.

Als de cliënt niet geactiveerd of getraind wil worden is dit geen Wmo-taak maar wordt verwezen naar een algemene voorziening.

Tijdens het gesprek tussen inwoner en casemanager over de problemen bij het doen van het huishouden, zal worden nagegaan of er sprake is van regieverlies door aantoonbare beperkingen op grond van ziekte of gebrek of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. De vaststelling hiervan gebeurt op objectieve wijze. In dat kader kan het noodzakelijk zijn medisch advies te vragen aan een medisch adviseur die daartoe de nodige deskundigheid bezit.

Er dient gewaakt te worden voor het verlenen van anti-revaliderende hulp.

Voorbeelden van subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- De cliënt beschikt over een zodanig opgeruimd huis dat schoonmaken mogelijk is;
- De cliënt beschikt over schoon sanitair;
- De cliënt beschikt over ondersteuning bij de zware huishoudelijke taken;
- De cliënt beschikt over schoon beddengoed en ander huishoudelijk textiel.

Het verkrijgen van een woning valt nadrukkelijk niet onder dit resultaatgebied.

De cliënt beschikt over schone kleding

Als iemand problemen ondervindt bij het (laten) doen van de was, kan hij/zij een melding doen bij het Dorpsteam. Onderzocht wordt dan wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van de cliënt zijn (zie piramide van eigen kracht en zelfredzaamheidsmatrix). Als een cliënt ondersteuning nodig heeft bij deze huishoudelijke taken, maar gebruik kan maken van de algemene voorziening, kan de cliënt afspraken maken de hulpverlener over de taken die verricht worden. Het wassen, strijken en opruimen kan daarbij horen.

Indien een cliënt geen regie meer heeft over zijn huishouden kan een maatwerkvoorziening (HbH2) worden toegekend. Het beschikken over schone kleding valt onder HbH2. Het gaat hierbij om ondersteuning gericht op het schoonmaken van de kledingstukken die regelmatig gebruikt worden zodat gezondheidsrisico's voorkomen worden en participeren mogelijk is. Als de cliënt een hoger niveau van reiniging wenst, is dit geen Wmo-taak maar wordt verwezen naar een algemene voorziening. Het verkrijgen van kleding valt nadrukkelijk niet onder dit resultaatgebied. Ook het herstellen of vermaken van kleding valt hier niet onder.

Voorbeelden van subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- De cliënt beschikt over gewassen kleding.
- De cliënt beschikt over schone kleding die zodanig is opgeruimd dat deze schoon blijft tot volgend gebruik.

De cliënt beschikt over dagelijkse boodschappen en maaltijden

Als iemand geen boodschappen meer kan doen of maaltijden kan bereiden, kan hij/zij een melding doen bij het Dorpsteam. Onderzocht wordt dan wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van de cliënt zijn (zie piramide van eigen kracht en zelfredzaamheidsmatrix). Als de cliënt aangewezen is op hulp bij deze taken, wordt onderzocht of gebruik van de algemene voorziening voor hulp bij het huishouden een oplossing is. Het boodschappen doen en het klaarmaken van eenvoudige maaltijden kan hierbij horen. Hierover maakt de cliënt zelf afspraken met zijn hulpverlener. Ook kan de cliënt gebruik maken van een boodschappenservice, die de boodschappen in de keuken bezorgt. Ook zijn er diverse organisaties die warme maaltijden thuis bezorgen. Het ondersteunen bij het nuttigen van een maaltijd valt onder Verzorging vanuit de ZVW. Het niet, te weinig of verkeerd eten brengt nl gezondheidsrisico's met zich mee.

Problemen met de betaling van de dagelijkse boodschappen of maaltijden vallen duidelijk niet onder dit resultaatgebied (huishoudboekje op orde of bijstandverlening).

6.2 Algemene voorziening HbH

Als iemand zijn huis niet meer kan schoonmaken, kan hij/zij een melding doen bij het Dorpsteam. Als het gaat om het uitvoeren van schoonmaaktaken in samenspraak/opdracht van de bewoner en/of zijn netwerk, kan de bewoners gebruik maken van de algemene voorziening. In de gemeente Drimmelen zijn diverse partijen die huishoudelijke hulp aanbieden. Iedereen kan tegen betaling gebruik van maken van deze algemene voorziening. De gemeente kan hiervoor een financiële bijdrage verstrekken als cliënten zelf niet meer kunnen schoonmaken door medische of psychische problemen. Niet relevant is of de cliënt gebruik wil maken van een algemene voorziening. Ook is in principe niet relevant welke kosten aan de algemene voorziening zijn verbonden.

Financiële bijdrage algemene voorziening HbH

In de gemeente Drimmelen zijn diverse partijen die huishoudelijke hulp aanbieden. Iedereen kan tegen betaling gebruik van maken van deze algemene voorziening. Een gebruiker van de algemene voorziening kan een aanvraag doen voor een financiële bijdrage vanuit de gemeente. Deze financiële bijdrage bestaat uit twee delen:

- de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) die niet afhangt van het inkomen;
- de financiële tegemoetkoming die inkomensafhankelijk is.

In het besluit Wmo staan de toepasselijke inkomensgrenzen en de bedragen die toegekend kunnen worden. Om te bepalen welke inkomensgrens van toepassing is, dient de cliënt een inkomensverklaring te overleggen of een ander document waaruit het verzamelinkomen van 1 of 2 jaar geleden blijkt.

Om voor een financiële bijdrage in aanmerking te komen, moet uit onderzoek blijken dat de cliënten ondersteuning nodig hebben bij het doen van het huishouden, vanwege medische en/of psychosociale beperkingen. Daarnaast kan ook een financiële bijdrage voor hulp bij het huishouden verstrekt worden in situaties dat overbelasting dreigt bij de mantelzorger door huishoudelijke taken.

De financiële bijdrage wordt uitbetaald aan de gekozen hulpverlener die daardoor een lager bedrag voor de huishoudelijke hulp in rekening brengt aan de cliënt. De financiële bijdrage is voor het aantal uur dat nodig is om het huis schoon te maken volgens gemeentelijke richtlijnen. Als de cliënt meer uren huishoudelijke hulp wil afnemen, dient hij hiervoor het hele uurtarief te betalen. Voor deze extra uren wordt geen financiële bijdrage beschikbaar gesteld. Een cliënt kan er ook voor kiezen minder uren af te nemen. De cliënt regelt zelf met de hulpverlener hoeveel uur hij/zij afneemt.

Voor gebruik van de algemene voorziening hulp bij het huishouden wordt geen eigen bijdrage gevraagd via het CAK.

Beschikking

In het besluit dat naar de cliënt wordt toegestuurd worden de volgende zaken genoemd:

- de opbouw van de financiële bijdrage (HHT en financiële tegemoetkoming).
- voor welke zorgverlener de cliënt gekozen heeft
- voor hoe lang de toekenning geldt

voor hoeveel uur de financiële bijdrage geldt (meer uren afnemen gaat tegen het volle tarief) dat de betaling van de financiële tegemoetkoming aan de zorgverlener plaatsvindt, zodat de cliënt een lager bedrag voor de huishoudelijke hulp betaalt.

6.3 Maatwerkvoorziening HbH2

Als uit het onderzoek blijkt dat gebruik van de algemene voorziening HbH geen voldoende oplossing biedt, vanwege het gebrek aan regie van de cliënt of zijn netwerk, wordt onderzocht of een maatwerkvoorziening nodig is.

Eigen kracht

Tijdens het onderzoek wordt samen met de cliënt bepaald welke taken de cliënt zelf wel kan, kan leren of kan trainen. Er wordt enkel oplossingen gezocht voor de taken in het huishouden die de cliënt niet zelf kan.

Er wordt als eerste gezocht naar oplossingen waardoor de cliënt het huis toch zelf kan schoonhouden. Dit kunnen oplossingen zijn m.b.t. de inrichting van het huis maar ook de aanschaf van hulpmiddelen of apparatuur. Ook het inschakelen van een huishoudelijke hulp is een oplossing voor huishoudelijke problemen. Bij problemen bij boodschappen doen wordt gekeken naar oplossingen m.b.t. vervoer maar ook het zoeken naar een andere manier om aan boodschappen te komen (bijvoorbeeld bezorgservice, vrijwillige inzet).

Sociaal netwerk

Voor de taken die de cliënt niet zelf kan wordt een oplossing gezocht in het sociale netwerk. De cliënt wordt gevraagd actief zijn netwerk te benaderen en afspraken te maken over de over te nemen taken en de frequentie.

Gebruikelijke zorg is een bijzondere vorm van zorg vanuit het sociale netwerk. Gebruikelijke zorg wil zeggen dat de huisgenoten die het huishoudelijk werk over kunnen nemen, dit daadwerkelijk doen door een herverdeling van taken. De mogelijkheid tot het leveren van gebruikelijke zorg is een reden om geen maatwerkvoorziening toe te kennen en om een aanvraag voor een financiële tegemoetkoming voor de algemene voorziening hulp bij het huishouden af te wijzen. Dit principe is gebaseerd op de achterliggende gedachte dat een

leefeenheid in gezamenlijkheid verantwoordelijk is voor het huishoudelijke werk. Dit principe heeft een verplichtend karakter en betreft alle huisgenoten (deels ook minderjarigen). Maar ook de mogelijkheid van mantelzorg of ondersteuning vanuit andere mensen vanuit het sociale netwerk van de cliënt, is een reden om geen maatwerkvoorziening toe te kennen.

HbH vanuit WLZ of ZVW

Indien taken voor een schoon huis, schone kleding en/of boodschappen en maaltijden bekostigd kunnen worden vanuit de WLZ of ZVW wordt verwacht dat de cliënt moeite doet om daarvoor in aanmerking te komen. Het niet meewerken aan een indicatie vanuit ZVW of WLZ kan als weigeringsgrond voor Wmo-ondersteuning worden gebruikt.

Maatwerk

Cliënten die geen regie meer hebben over het huishouden en dit niet kunnen regelen door gebruik te maken van hun sociale netwerk, komen in aanmerking voor HbH2. Het protocol indicatiestelling voor hulp bij het huishouden gemeente Drimmelen, wordt gebruikt als richtlijn voor het bepalen van de taken en het aantal uur HbH2 dat wordt toegekend. Voor de omvang van de ruimten en het aantal ruimten wordt het niveau sociale woningbouw als uitgangspunt genomen. Daarbij kunnen kenmerken van de woning, persoonskenmerken en behoeften het noodzakelijk maken af te wijken van dit niveau. Enkel de ruimten die voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn, worden meegenomen in de berekening van het benodigde aantal uren hulp bij het huishouden (HbH). Ook voor het doen van de was geldt het protocol indicatiestelling voor hulp bij het huishouden gemeente Drimmelen als richtlijn.

Beschikking

Het besluit wordt naar de cliënt toegestuurd en bevat het aantal toegekende uren HbH2, , eventueel de over te nemen taken of te behalen resultaten, de zorgaanbieder en de duur van de indicatie. De zorgaanbieder wordt door de gemeente op de hoogte gesteld van de indicatie van de cliënt.

Als de cliënt gekozen heeft voor een pgb bevat het besluit het pgbbedrag dat is gebaseerd op het aantal toegekende uren HbH2, en de duur van de indicatie.

Hoofdstuk 7

Resultaatgebied: thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

Het zorgen voor kinderen is in eerste instantie een taak van de ouders. Zo moeten werkende ouders er zorg voor dragen dat er op tijden dat zij beiden werken opvang voor de kinderen is. Dat kan op de manier waarop zij dat willen (oppas oma, kinderopvang), maar het is een eigen verantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid is niet anders in de situatie dat beide ouders mede door beperkingen niet in staat zijn hun kinderen op te vangen.

De Wmo heeft vooral een taak om tijdelijk in te springen zodat de ruimte ontstaat om een al dan niet tijdelijke oplossing te zoeken. Dat wil zeggen: de acute problemen worden opgelost zodat er gezocht kan worden naar een permanente oplossing.

De afstemming met instanties die vanuit de Jeugdwet bij het gezin betrokken zijn, is zeer belangrijk.

Eigen kracht

Het college zal beoordelen of er eigen mogelijkheden zijn die benut kunnen worden.

Indien nodig zal de ouder gebruik moeten maken van de voor haar/hem geldende regeling voor zorgverlof. Het recht op zorgverlof is vastgelegd in de wet. Het betreft zowel kortdurend als langdurend zorgverlof. Daarnaast is er ook recht op calamiteitenverlof en verlof voor ouders. Hierdoor kan iedere werknemer vrij nemen als het voor korte of langere tijd nodig is om een kind, partner of ouders te verzorgen. Of deze vorm van verlof voor de aanvrager financieel haalbaar is zal onderdeel uitmaken van het onderzoek. Daarnaast is het van belang te weten hoe het zit met de bereidheid van de werkgever om verlof te verlenen.

Sociaal netwerk

Voor dit resultaatgebied geldt dat binnen de leefeenheid sprake kan zijn van gebruikelijke zorg. Gebruikelijke zorg voor kinderen omvat in ieder geval de aanwezigheid van een verantwoordelijke ouder of derde persoon afhankelijk van de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Dat is niet anders in de situatie dat beide ouders mede door beperkingen niet in staat zijn hun kinderen op te vangen. Bij uitval van één van de ouders neemt de andere ouder de zorg voor de kinderen over. Is dit niet mogelijk dan zal men in die situatie een oplossing moeten zoeken. Hierbij kan gedacht worden aan tijdelijke hulp van familie, vrienden en kennissen. Van een 18 tot 23 jarige huisgenoot mag verwacht worden dat hij of zij jongere gezinsleden verzorgt en begeleidt.

Wellicht kan een oplossing gevonden worden in het anders organiseren van werktijden of een andere verdeling van taken over huisgenoten, familie, bekenden en vrijwilligers.

De consulent onderzoekt, in geval er geen sprake is van gebruikelijke zorg, wat in redelijkheid door het sociale netwerk kan worden opgevangen. Mogelijk zijn er opa's en oma's of burens die bereid zijn te ondersteunen. Of zijn er ouders van kinderen uit de klas die helpen met het brengen en halen van en naar school, of naar verenigingen. Allerlei praktische zaken die door het sociaal netwerk opgevangen zouden kunnen worden.

Algemene voorzieningen

De ouder kan gebruik maken van (een combinatie van) crèche, opvang op school, buitenschoolse dan wel tussenschoolse opvang, gastouder e.d. Via de belastingdienst kan onderzocht worden of er aanspraak bestaat op kinderopvangtoeslag.

Deze voorzieningen zullen eerst aangesproken moeten worden voordat van een maatwerkvoorziening sprake kan zijn. Niet relevant is of men gebruik wil maken van deze voorziening. Van belang is dat deze voorziening aanwezig en bereikbaar is in de situatie van de aanvrager. Dit zal nader onderzocht worden voordat de conclusie wordt getrokken dat opvang via deze weg niet mogelijk is.

Maatwerkvoorziening

Als het voorafgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem dan kan het college een maatwerkvoorziening toekennen. Deze ondersteuning kan maximaal 3 maanden plaatsvinden.

De ondersteuning betreffende verzorging van kinderen betreft alleen de niet uitstelbare taken zoals het helpen met aankleden. Het gaat om die momenten die niet kunnen worden overgenomen door een derde persoon.

Bij tijdelijke opvang gaat het om die tijden dat de partner vanwege werkzaamheden niet thuis is. Dat kan dus gaan om maximaal 40 uur, bij een 40-urige werkweek, plus de noodzakelijke reistijden.

Bij de toekenning stelt het college bij beschikking vast om welke tijdelijke periode het gaat en op welke wijze gezocht dient te worden naar een definitieve oplossing.

Het verzorgen van kinderen valt onder HbH2. Bij de indicatie voor verzorging van kinderen wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen en hun capaciteit om voor zichzelf te zorgen en bij te dragen aan de huishouding.

Ten aanzien van mantelzorgers zal door het college rekening worden gehouden met hun belangen als het gaat om het thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren. Als er in dit geval een indicatie wordt gesteld, gebeurt dat als afgeleide van de beperkte ouder op zijn of haar naam.

Hoofdstuk 8

Resultaatgebied: hebben van regie en structuur in het dagelijks leven

Het gaat hier om het kunnen uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden. De cliënt wordt in staat gesteld om binnen de persoonlijke levenssfeer te functioneren.

In dit resultaatgebied gaat het erom dat de cliënt:

- het vermogen heeft tot sociaal functioneren in de dagelijkse leefsituaties, zoals thuis en in relatie met vrienden en familie
- het vermogen heeft om in zijn dagstructurering te voorzien
- besluiten kan nemen en regie kan voeren
- voor zichzelf kan zorgen c.q. de regie kan voeren over de zelfzorghandelingen.

Er zijn binnen dit resultaatgebied 3 onderdelen te onderscheiden:

1 Sociaal en persoonlijk functioneren

Het gaat hierbij om ondersteuning gericht op structuur/regievoering of praktische vaardigheden op sociaal en persoonlijk vlak. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een dag- of weekplanning of het bieden van begeleiding bij of het verder ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Voorbeelden van subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- de cliënt heeft inzicht in de huishoudelijke taken die uitgevoerd moeten worden;
- de cliënt onderhoudt en/of vergroot zijn sociale netwerk;
- de cliënt leert omgaan met zijn beperkingen (bijvoorbeeld t.a.v. belastbaarheid)
- de cliënt heeft een gezond dag-nachtritme;
- de cliënt veroorzaakt geen overlast.

2 Huishoudboekje op orde

Hierbij gaat het om ondersteuning gericht op structuur/regievoering of praktische vaardigheden op financieel-administratief vlak. Het gaat bijvoorbeeld om ondersteuning bij de thuisadministratie en het leren beheersen van de uitgaven.

Voorbeelden subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- de cliënt kan omgaan met geld, heeft een gezond bestedingspatroon;
- de cliënt betaalt zijn rekeningen op tijd;
- de cliënt heeft een geordende (financiële) administratie.

3 Zelfzorg en gezondheid

Het gaat hierbij om ondersteuning gericht op het aansturen van en toezicht houden op de persoonlijke verzorging van cliënt en het nakomen van afspraken met zorgprofessionals. Het gaat om ondersteuning bij de verzorging zonder kans op medische risico's. Veelal gaat het om verzorging met "met de handen op de rug". Dat wil zeggen dat de zorgverlener niet zelf de cliënt wast, maar de cliënt aanstuurt om zich te wassen. In uitzonderingssituaties kan helpen bij zelfzorg (tijdelijk) noodzakelijk zijn.

Voorbeelden subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- is in staat zichzelf te verzorgen;
- draagt schone kleding;
- neemt de medicatie op tijd in;
- komt afspraken met zorgprofessionals na.

Eigen kracht

Op alle onderdelen van dit resultaatgebied wordt onderzocht wat de mogelijkheden van de cliënt zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hierbij kan bezien worden of de cliënt bepaalde zaken anders kan organiseren of inrichten of vaardigheden kan aanleren. Gedacht kan worden aan het hanteren van een duidelijke vaste structuur in dagelijks terugkomende taken of het gebruik maken van een kalender voor de dag/weekplanning. Het kan zijn dat om deze zaken op te pakken of aan te leren (tijdelijk) ondersteuning van buitenaf nodig is.

Sociaal netwerk

Mogelijk kunnen familie/kennissen vanuit mantelzorg ondersteuning bieden door bepaalde taken met de cliënt samen op te pakken, te zorgen dat de administratie gedaan wordt of op bepaalde momenten (telefonisch) contact op te nemen met de cliënt om hem er aan te

herinneren dat er medicijnen ingenomen moeten worden of dat er gegeten moet worden. Ook kan het zijn dat de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van mensen uit het sociale netwerk om de cliënt bepaalde taken aan te leren.

Alle benodigde extra ondersteuning in het kader van dit resultaatgebied door partners onderling, door volwassen kinderen en/of andere huisgenoten is gebruikelijke zorg als er sprake is van een kortdurende situatie. Daarbij gaat het over het algemeen over een periode van maximaal 3 maanden.

Er is ook sprake van gebruikelijke hulp in een chronische situatie als de ondersteuning naar algemeen aanvaarde maatstaven door de partner, inwonend volwassen kind en/of andere volwassen huisgenoten in de persoonlijke levenssfeer onderling aan elkaar moet worden geboden. Naarmate er sprake is van een intensievere trede binnen het resultaatgebied, zal het niveau van gebruikelijke hulp sneller worden overstegen en het karakter krijgen van mantelzorg. De mogelijkheid van gebruikelijke zorg, mantelzorg of ondersteuning vanuit andere mensen vanuit het sociale netwerk van de cliënt, is een reden om geen maatwerkvoorziening toe te kennen.

Algemene voorzieningen

Er zijn diverse algemene voorzieningen waarvan inwoners gebruik kunnen maken om regie en structuur in huishouden en in het dagelijks leven te verkrijgen.

- Welzijn (SIL, budgetcoaches, VIP en Sociaal Makelaar, cursussen)
- Maatschappelijk werk
- MEE
- Activiteiten in gemeenschapshuizen
- Openbaar vervoer

Voorliggende voorzieningen

Bij het doorlopen van alle lagen van de piramide zal ook aan bod komen of er sprake is van mogelijkheden die binnen een ander wettelijk kader kunnen worden verminderd of opgelost. Binnen dit resultaatgebied kunnen de volgende wettelijk voorliggende voorzieningen aan de orde zijn:

- ZVW. De ZVW betaalt behandeling: dit zijn handelingen gericht op genezing en verbetering, waaronder het aanleren van vaardigheden. Ook verzorging (gericht op voorkoming van medische risico's) en verpleging vallen onder de ZVW.
- WLZ. De WLZ regelt intramurale zorg en ondersteuning. Zodra er een indicatie van het CIZ voor intramurale zorg is afgegeven of afgegeven kan worden, is er geen noodzaak meer om Wmo-maatwerkvoorzieningen te leveren.

Maatwerk

Als al het voorgaande niet of slechts deels heeft geleid tot het beoogde resultaat, kan hiervoor als maatwerkvoorziening Begeleiding worden ingezet. Dit betreft meestal individuele begeleiding, die bij de cliënt thuis wordt uitgevoerd, maar sommige onderdelen zouden ook in groepsverband (dagbesteding) opgepakt kunnen worden.

Binnen dit resultaatgebied is sprake van 3 treden:

- Licht:
Binnen deze trede gaat het om het ondersteunen bij het aanbrengen van structuur en het voeren van regie. Deze ondersteuning kost gemiddeld 0 tot en met 4 uur per week.
- Midden:
Binnen deze trede gaat het om de activiteiten bij de trede licht en het ondersteunen bij praktische vaardigheden/handelingen. Deze ondersteuning kost gemiddeld 4,1 tot en met 10 uur per week.
- Zwaar:
Binnen deze trede gaat het om de activiteiten bij de trede licht en midden en het houden van toezicht en het bieden van aansturing. Deze ondersteuning kost gemiddeld meer dan 10 uur per week.

In het Werkafsprakenboek worden deze treden nader omschreven.

Totaal subonderdelen

De totale som van de benodigde ondersteuning bepaalt voor welke trede van maatwerkvoorziening de cliënt in aanmerking komt.

Als het gaat om ondersteuning die geleverd wordt door verschillende hulpverleners, is er sprake van 1 hoofdaannemer die de factuur bij de gemeente indient.

Bij ondersteuning die geleverd wordt door verschillende hulpverleners is afstemming van de ondersteuning noodzakelijk. Er zal een regisseur benoemd worden in deze situaties. Als de cliënt dit zelf kan, wordt hij/zij tot regisseur benoemd.

(Zorg)aanbieder

De aanbieder stemt met de cliënt af hoe de maatwerkvoorziening wordt geleverd. Daarbij worden afspraken gemaakt over de hoeveelheid ondersteuning, de vorm ervan, de tijdstippen waarop de ondersteuning geleverd wordt. De zorgaanbieder gebruikt zijn deskundigheid om, in overleg met de cliënt, de juiste ondersteuning te bepalen om het resultaat te behalen.

Beschikking

De beschikking wordt naar de cliënt verzonden. In deze beschikking worden de volgende zaken benoemd:

- het te behalen resultaat;
- de termijn waarbinnen dit resultaat gehaald moet worden (de geldigheid van de indicatie);
- het deel van de kosten van de maatwerkvoorziening dat aan het CAK wordt doorgegeven i.v.m. het uitrekenen van de eigen bijdrage;
- de gekozen zorgaanbieder of de keuze voor een pgb;
- de motivatie voor de genomen beslissingen
- bezwaarmogelijkheid.

Als bijlage wordt het gespreksverslag of rapport toegestuurd.

Hoofdstuk 9 Resultaat gebied: beschikken over een mantelzorger die het vol kan houden

Binnen dit resultaatgebied gaat het om het hebben van mantelzorgers die hun taken vol kunnen blijven houden.

Doelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- Het ontlasten van de mantelzorger;
- De mantelzorger kan de zorg (langer) volhouden;
- Er is evenwicht tussen werk en mantelzorgtaken.

Afweging

Het gaat hier over cliënten woonachtig in de gemeente Drimmelen. De woonplaats van de cliënt is bepalend, niet die van de mantelzorger. Het gaat over alle taken die mantelzorgers verrichten binnen de 11 genoemde resultaatgebieden binnen de Wmo. Er zijn diverse voorzieningen beschikbaar voor mantelzorgers. Om in aanmerking te komen voor een maatwerkvoorziening dient er sprake te zijn van een aantoonbare (dreigende) overbelasting.

Eigen kracht

Eigen kracht gaat in dit resultaatgebied over zowel de eigen kracht van de cliënt als de eigen kracht van de mantelzorger. Wat kunnen beide partijen zelf doen om er voor te zorgen dat de mantelzorger zijn taken vol kan blijven houden? Is het beroep wat de cliënt op zijn mantelzorger doet reëel? Is de mantelzorger in staat om zijn grenzen aan te geven? Deze vragen moeten eerst beantwoord worden, om vast te stellen of er sprake is van overbelasting van de mantelzorger. Soms kan er kortdurende ondersteuning nodig zijn om cliënt en mantelzorger hierin verder op weg te helpen.

Sociaal netwerk

In hoeverre zijn de taken die de mantelzorger verricht te verdelen over andere beschikbare personen? Onderzocht zal moeten worden hoe groot het sociale netwerk van de cliënt is, hoe de taakverdeling binnen dit netwerk is en of hierin verandering mogelijk is. Zijn er meer mensen binnen het sociale netwerk te activeren zodat de (dreigend) overbelaste mantelzorger in staat is de taken langer vol te houden.

Er is geen sprake van gebruikelijke zorg bij dit resultaatgebied. Het gaat immers om het ontlasten van de persoon die gebruikelijke zorg of mantelzorg levert.

Algemene voorzieningen

Mantelzorgondersteuning is een algemene voorziening in de gemeente Drimmelen en wordt uitgevoerd door SWO. Het zorgt voor emotionele ondersteuning, praktische ondersteuning, deskundigheidsbevordering, informatie en advies.

Een algemene voorziening in dit resultaatgebied is bijvoorbeeld de inzet van een vrijwilliger. Vrijwilligers kunnen bijvoorbeeld ingezet worden om een activiteit te ondernemen met de cliënt, zodat de mantelzorger even ontlast is. Ook kan er een paar uurtjes toegezien worden zodat de mantelzorger een activiteit voor zichzelf kan ondernemen. Daarnaast kunnen er praktische taken door vrijwilligers overgenomen worden: een ritje naar het ziekenhuis, het doen van een boodschap, etc.

Ook het gebruik van de algemene voorziening Hulp bij Huishouden kan de mantelzorger ontlasten door overname van het huishouden van de mantelzorger. De mantelzorger kan ook in aanmerking komen voor een financiële bijdrage van de gemeente bij gebruik van de algemene voorziening.

Maatwerk

Wanneer het voorgaande niet leidt tot oplossing van het probleem, kan een maatwerkvoorziening ingezet worden. Welke maatwerkvoorziening van toepassing is verschilt per situatie.

Het verstrekken van een deeltaxipas kan de mantelzorger ontlasten die met grote regelmaat gevraagd wordt voor het vervoer van een cliënt en dit niet meer vol kan houden.

Ook het inzetten van dagbesteding of kortdurend verblijf voor cliënt is een mogelijkheid.

1. Dagbesteding (verwijzen naar het resultaatgebied zinvolle daginvulling)
2. Kortdurend verblijf kan voor maximaal 3 etmalen per week ingezet worden.

Voor kortdurend verblijf moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- de cliënt is aangewezen op tijdelijke ondersteuning, gepaard gaande met continu toezicht
- het ontlasten van de persoon die gebruikelijke hulp of mantelzorg levert is tijdelijk noodzakelijk. Om de overbelasting van de mantelzorger te bepalen kunnen gegevens van een arts noodzakelijk zijn en opgevraagd worden.

Totaal subonderdelen

Als kortdurend verblijf noodzakelijk is, worden hier 3 eenheden per etmaal voor gerekend in de berekening voor bepaling of de maatwerkvoorziening in licht, midden of zwaar valt. De totale som van de benodigde ondersteuning bepaalt voor welke trede van maatwerkvoorziening de cliënt in aanmerking komt.

Als het gaat om ondersteuning die geleverd wordt door verschillende hulpverleners, is er sprake van 1 hoofdaannemer die de factuur bij de gemeente indient.

Bij ondersteuning die geleverd wordt door verschillende hulpverleners is afstemming van de ondersteuning noodzakelijk. Er zal een regisseur benoemd worden in deze situaties. Als de cliënt dit zelf kan, wordt hij/zij tot regisseur benoemd.

Beschikking

De beschikking over ondersteuning is gericht aan de cliënt, niet aan de mantelzorger. In deze beschikking worden de volgende zaken benoemd:

- het te behalen resultaat;
- de termijn waarbinnen dit resultaat gehaald moet worden (de geldigheid van de indicatie);
- het deel van de kosten van de maatwerkvoorziening die aan het CAK wordt doorgegeven i.v.m. het uitrekenen van de eigen bijdrage;
- de gekozen zorgaanbieder of de keuze voor een pgb;
- de motivatie voor de genomen beslissingen.
- bezwaarmogelijkheid

Blijk van waardering voor Mantelzorg

De gemeente Drimmelen wil mantelzorg waarderen. Mantelzorg is belangrijk voor de samenleving: voor het welzijn van de hulpbehoevende die wordt ondersteund door de mantelzorger en voor het betaalbaar houden van de maatschappelijke ondersteuning.

Regeling 2015

Mantelzorgers konden een blijk van waardering aanvragen bij de gemeente Drimmelen als de zorgvrager (de persoon die vraagt om zorg) in de gemeente Drimmelen woont. Deze blijk van waardering was in 2015 een geldbedrag per zelfstandig wonende zorgvrager. Deze waardering kon aangevraagd worden bij de gemeente via het Steunpunt Mantelzorg bij Stichting Welzijn & Ondersteuning (SWO).

Voorwaarden blijk van waardering 2015

De blijk van waardering is voor een mantelzorger die:

- minimaal 8 uur per week en langer dan 3 maanden zorg verleent aan een familielid, buurvrouw, vriend of iemand anders in de directe omgeving;
- onbetaald;
- in zijn of haar eigen tijd.

Om in aanmerking te komen voor de blijk van waardering dan moet voldaan worden aan de volgende voorwaarden:

- de zorgvrager mag maar 1 blijk van waardering weggeven per jaar. De hoogte van deze blijk van waardering is voor 2016 vastgesteld op € 100 per mantelzorger;
- de zorgvrager moet een inwoner te zijn van de gemeente Drimmelen en zelfstandig wonend, de mantelzorger mag wel buiten de gemeente Drimmelen wonen;
- de mantelzorger verleent voor tenminste 8 uur per week en langer dan 3 maanden zorg aan de zorgvrager; in de meeste gevallen gaat het om het (bijna) dagelijks verzorgen, wassen, maaltijden bereiden, zorgen dat de medicijnen afgestemd en op tijd ingenomen worden.
- de mantelzorger is geregistreerd bij het Steunpunt Mantelzorg Drimmelen.

- de blijk van waardering is niet bedoeld voor huisgenoten die gebruikelijke zorg verlenen aan hun huisgenoten, zoals bijvoorbeeld stofzuigen, afwassen, de was doen et cetera.

Evaluatie

De regeling Blijk van waardering voor mantelzorg 2015 wordt begin 2016 geëvalueerd. De voorwaarden en de vorm van waardering kunnen naar aanleiding van deze evaluatie worden gewijzigd. Deze nieuwe regeling wordt in 2016 gepubliceerd en uitgevoerd.

Mantelzorgers kunnen een blijk van waardering aanvragen als de zorgvrager (de persoon die vraagt om zorg) in de gemeente Drimmelen woont. Deze blijk van waardering was in 2015 een geldbedrag van € 100 per zelfstandig wonende zorgvrager. Deze waardering kon aangevraagd worden bij de gemeente via het Steunpunt Mantelzorg bij Stichting Welzijn & Ondersteuning (SWO). Deze regeling wordt begin 2016 geëvalueerd en eventueel in aangepaste vorm voortgezet.

Hoofdstuk 10 Resultaatgebied: hebben van een zinvolle daginvulling

Binnen dit resultaatgebied gaat het om ondersteuning waarbij cliënten deelnemen aan activiteiten voor invulling van de dag. Maar het gaat ook om ondersteuning als opstap naar doorontwikkeling van arbeidsmatige vaardigheden.

De keuze tussen deze doelen is afhankelijk van de mogelijkheden van de cliënt. Richtlijn is dat iedereen zoveel mogelijk productief dient te zijn, tot pensioengerechtigde leeftijd (of langer als de cliënt, die in aanmerking komt voor ondersteuning, dat wenst).

Daarnaast kan dagbesteding ook aan de orde zijn om de mantelzorg te ontlasten. Onderdeel van dit leefgebied is het vervoer naar de dagbesteding.

Voorbeelden subdoelstellingen binnen dit leefgebied zijn:

- cliënt heeft een zinvolle dagbesteding, gericht op behoud of ontwikkeling van vaardigheden;
- cliënt heeft een evenwichtig dag- en nachtritme;
- cliënt beschikt over mantelzorg die is ontlast;
- de volhoudtijd van de mantelzorg is verlengd;
- er is evenwicht tussen werk en mantelzorgtaken.

Eigen kracht

Wat kan de cliënt zelf doen voor een zinvolle daginvulling en/of om de mantelzorg te ontlasten? Het is in principe de eigen verantwoordelijkheid van een cliënt om werk te zoeken of een hobby, waardoor hij/zij een zinvolle daginvulling heeft.

Welke mogelijkheden zijn er om de eigen kracht van de cliënt ontwikkelen tot een niveau waarop hij/zij zelf voor een zinvolle daginvulling kan zorgen? Kan de cliënt hier cursussen of trainingen voor volgen?

Sociaal netwerk

Onder het sociaal netwerk valt ook mantelzorg en gebruikelijke hulp. De mogelijkheid van mantelzorg, gebruikelijke hulp, maar ook ondersteuning vanuit andere mensen vanuit het sociale netwerk van de cliënt, is een reden om geen maatwerkvoorziening toe te kennen. Het is gebruikelijk dat echtparen, ook na het bereiken van de pensioen gerechtigde leeftijd, zelf zorgen voor het hebben van een zinvolle daginvulling. Zij het individueel, zij het met elkaar. Gebruikelijke hulp is dat partners elkaar hierin ondersteunen. Wanneer er beperkingen zijn waardoor het hebben van een zinvolle daginvulling niet meer vanzelfsprekend is en er langdurige (langer dan 3 maanden) "bovengebruikelijke hulp" door partner nodig is, is er sprake van mantelzorg. Als de mantelzorg overbelast dreigt te raken, kan een maatwerkvoorziening ondersteuning bieden.

In dit resultaatgebied kunnen er ook oplossingen worden geboden ter voorkoming van overbelasting van de partner, kinderen, huisgenoten of anderen die de gebruikelijke hulp of mantelzorg verlenen. Goede afspraken over de verdeling van ondersteuningstaken kan overbelasting voorkomen. Het betrekken van familieleden, vrienden, burens en ander sociale contacten kan wenselijk zijn, om de cliënt een zinvolle daginvulling te geven en/of de mantelzorg te ontlasten. Het benaderen van het sociaal netwerk en het maken van afspraken is in principe een taak van de cliënt.

Wellicht kunnen cursussen/trainingen of tijdelijke voorzieningen het sociaal netwerk leren de cliënt te ondersteunen zodat hij/zij een zinvolle daginvulling heeft en/of de mantelzorg wordt ontlast.

Algemene voorzieningen

In de gemeente Drimmelen zijn diverse algemene voorzieningen die bijdragen aan een zinvolle daginvulling. In iedere kern worden diverse welzijnsactiviteiten georganiseerd. SWO heeft een vriendenbank: Sil (Samen is leuker);

Voor een aantal cliënten zal deelname aan welzijnsactiviteiten, in bijvoorbeeld een ontmoetingsruimte in de buurt, voldoende zijn om structuur te bieden aan de dag en medemensen te ontmoeten. Alleen voor cliënten, die door hun cognitieve beperkingen, ernstig fysieke beperkingen of gedragsproblematiek een zinvolle daginvulling, gericht op het verbeteren of behouden van capaciteiten en/of het reguleren van gedragsproblemen nodig hebben, is een maatwerkvoorziening nodig.

Om deel te nemen aan welzijnsactiviteiten is het nodig dat de cliënt zelf de stap kan zetten naar vrijwilligers- en/of welzijnsorganisaties. Dat vereist wel dat de cliënt deze stap kan zetten, contacten kan leggen en zich aan afspraken kan houden. Als hierbij begeleiding nodig is, moet hiervoor een oplossing gevonden worden. Dit kan inzet van een mantelzorger zijn, een vrijwilliger of een tijdelijke maatwerkvoorziening.

Cliënten kunnen ook met hun eigen zinvolle daginvulling een rol spelen in de daginvulling van andere cliënten. Bijvoorbeeld cliënten die andere cliënten ondersteunen bij activiteiten, of de catering doen in gemeenschapshuizen. Of een cliënt vrijwilligerswerk kan doen is afhankelijk van zijn wensen en mogelijkheden. Eventueel kan op training van voor vrijwilligerswerk benodigde vaardigheden een tijdelijke maatwerkvoorziening ingezet worden.

Bij een zinvolle daginvulling gaat het ook om participeren. Daarom kan ook gekeken worden naar activiteiten (algemene voorzieningen) die in de avonden of in de weekenden georganiseerd worden. Bijvoorbeeld sportactiviteiten.

Maatwerk

Als de bovenstaande stappen niet leiden tot een oplossing van het probleem kan een maatwerkvoorziening te worden verstrekt.

Als eerste wordt gekeken of deze maatwerkvoorziening als insteek arbeidsmatige activiteiten kan hebben. Daarbij zal er gekeken worden naar de belastbaarheid van de cliënt. Deze insteek wordt nagestreefd tot de pensioengerechtigde leeftijd, of langer als de cliënt dit wil. Als uit het onderzoek blijkt dat de cliënt over arbeidsvermogen beschikt, wordt er een deskundig onderzoek naar dat arbeidsvermogen uitgevoerd door een gekwalificeerde instantie. Als dit arbeidsvermogen meer dan 20% bedraagt wordt in overleg met casemanagers participatiewet bekeken welke ondersteuning voor de cliënt geschikt is.

Het bepalen of individuele begeleiding of begeleiding groep (dagbesteding of dagverzorging) nodig is, is aan de zorgaanbieder in overleg met de cliënt. Zij bepalen samen welke ondersteuning ingezet wordt om de in de beschikking beschreven resultaten te behalen.

Treden binnen het resultaatgebied

Er is binnen dit leefgebied sprake van 3 treden:

- Licht: binnen deze trede gaat het om het ondersteunen bij het realiseren van een zinvolle daginvulling. Deze ondersteuning kost gemiddeld 0 tot en met 4 dagdelen per week.
- Midden: binnen deze trede gaat het om de activiteiten bij de trede licht en het ondersteunen bij het leggen en onderhouden van contacten en andere praktische vaardigheden/handelingen. Deze ondersteuning kost gemiddeld 5 tot en met 10 dagdelen per week..
- Zwaar: binnen deze trede gaat om de activiteiten bij de trede licht en midden en het bieden van de daginvulling. Deze ondersteuning kost gemiddeld meer dan 10 dagdelen per week.

In het Werkafsprakenboek worden deze treden nader omschreven.

Vervoer bij dagbesteding

Bij het resultaatgebied dagbesteding kan het vervoer van en naar de dagbesteding noodzakelijk zijn.

De gespreksvoerder bepaalt of er vervoer nodig is. Als er sprake is van een noodzaak voor resultaatgebied het hebben van een zinvolle daginvulling, gecombineerd met een noodzaak voor vervoer, dient de zorgaanbieder dit vervoer voor de cliënt te regelen. Zorgaanbieders krijgen per gerealiseerde aanwezigheidsdag een vergoeding als sprake is van een noodzaak voor vervoer van en naar de dagbesteding. Er kunnen geen extra kosten voor vervoer aan de cliënt worden doorberekend.

Gebruik van de deeltaxi naar professionele ondersteuning is voor cliënten met een beschikking voor een maatwerkvoorziening niet toegestaan.

Beschikking

De beschikking wordt naar de cliënt verzonden. In deze beschikking worden de volgende zaken benoemd:

- het te behalen resultaat;

- de termijn waarbinnen dit resultaat gehaald moet worden (de geldigheid van de indicatie);
- het deel van de kosten van de maatwerkvoorziening dat aan het CAK wordt doorgegeven i.v.m. het uitrekenen van de eigen bijdrage;
- de gekozen zorgaanbieder of de keuze voor een pgb;
- de motivatie voor de genomen beslissingen;
- bezwaarmogelijkheid.

Hoofdstuk 11

Resultaat gebied: Beschermd wonen en opvang

Bij beschermd wonen gaat het om het bieden van onderdak en begeleiding aan personen met een psychische aandoening. Binnen het resultaat gebied Beschermd wonen en opvang sluit de gemeente aan bij een regionaal plan (Stedelijk Kompas/beleidskader kwetsbare groepen) indien blijkt dat er mogelijk voor cliënt een dergelijke maatwerk voorziening nodig is. De regionale visie (nog vast te stellen) van de Centrumgemeente Breda is leidend voor de regiogemeenten.

Het beleidskader richt zich op volwassenen eventueel met hun kinderen. Uitzondering zijn tienermoeders en zwerfjongeren die ook vallen onder dit beleid.

Binnen dit resultaatgebied gaat het voor de gemeente Drimmelen om:

- preventie
- signalering
- lichte check Piramide eigen kracht
- doorverwijzen naar Centrumgemeente Breda en/of samen met een casemanager van de Centrumgemeente Breda de intake verzorgen.
- het zoeken naar een geschikte aanbieder van Beschermd wonen
- nazorg

Voorbeelden subdoelstellingen binnen dit resultaatgebied zijn:

- het bieden van een veilige woonomgeving
- het voorkomen van verwaarlozing, maatschappelijke overlast en het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen.
- het bevorderen en herstel van zelfredzaamheid en participatie
het bevorderen van het psychisch en psychosociaal functioneren
- stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld

De doorverwijzing betreft de volgende maatwerkoplossingen uit te voeren door Breda:

- (crisis)opvang
- vrouwenopvang
- beschermd wonen
- huiselijk geweld

Afweging

Op grond van Verordening Drimmelen, artikel 4, lid 3, 4, algemene criteria maatwerkvoorzieningen vindt de afweging voor doorverwijzing plaats. In aanvulling op artikel 4 lid 3 moet worden voldaan aan de volgende uitgangspunten voor doorverwijzing naar opvang, als cliënt:

- a. feitelijk of residentieel (dreigend) dakloos is, al dan niet voorafgaand aan opname in een (psychiatrische) kliniek, of aan detentie, en
- b. beperkt zelfredzaam is op meerdere leefgebieden, en
- c. niet beschikt over alternatieven die de situatie van feitelijke of residentiële dakloosheid op kunnen heffen.

2. In aanvulling op artikel 4 lid 3 kan een slachtoffer van huiselijk geweld worden doorverwezen voor opvang als deze:

- a. slachtoffer is van geweld in huiselijke kring, en vanwege aspecten van veiligheid de thuissituatie moet verlaten, of indien sprake is van kindermishandeling en opvang van kind(eren) met de beschermende ouder/verzorger in de opvang noodzakelijk is, en
- b. 18 jaar of ouder is, al dan niet met kinderen, en
- c. geen mogelijkheden heeft om zelf, al dan niet met gebruikmaking van het eigen sociale netwerk of door interventie van derden een veilige situatie te creëren, of in alternatieve huisvesting te voorzien.

3. In aanvulling op artikel 4 lid 3 kan een cliënt worden doorverwezen voor beschermd wonen als:

- a. hij een psychiatrische aandoening heeft, en
- b. er voor hem sprake is van noodzaak tot bescherming van zichzelf of zijn omgeving, waarbij die noodzaak direct voortkomt uit de psychiatrische aandoening, en

- c. hij niet beschikt over alternatieven die de noodzaak voor beschermd wonen op kunnen heffen.

In 2015 heeft Breda de criteria van het CIZ voor beschermd wonen (GGZ c) overgenomen. Breda werkt aan nieuwe criteria.

Eigen kracht

Na het gebruik van de ZRM wordt de piramide in lichte mate (gezien het urgente karakter) gebruikt om de eigen kracht te onderzoeken of cliënt te stimuleren hiervan gebruik te maken. Het verstrekken van een maatwerkvoorziening om tijdelijk de eigen kracht te versterken is daarom niet aan de orde.

Sociaal netwerk

Na het gebruik van de ZRM wordt de piramide in lichte mate (gezien het urgente karakter) gebruikt om het sociaal netwerk te onderzoeken of cliënt en netwerk te stimuleren meegenomen. Het verstrekken van een tijdelijke maatwerkvoorziening om het sociale netwerk te versterken is niet aan de orde.

Algemene voorzieningen

Niet van toepassing.

Maatwerk

De Centrumgemeente Breda beoordeelt de aanvraag en besluit of een maatwerkvoorziening nodig is. Hierbij wordt per geval bekeken wat de rollen zijn van de centrumgemeente en de regiogemeente. Maatwerk is de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Preventie en nazorg liggen bij de gemeente. Er wordt wel gekeken naar de piramide maar sneller doorlopen dan bij andere resultaatgebieden. Als voorbeeld: starten met een interventie door maatwerk kan daarna ruimte creëren voor algemene voorzieningen, sociaal netwerk en eigen kracht. Breda geeft pas een beschikking af voor Beschermd wonen als er een zorgaanbieder een plaats aanbiedt aan een cliënt. Tot die tijd kan overige Wmo-ondersteuning vanuit de woongemeente ingezet worden.

Zorgaanbieder

Zie Maatwerk Centrumgemeente Breda.

Besluit

Het besluit wordt door de Centrumgemeente Breda afgegeven.

Hoofdstuk 12 Persoonsgebonden budget (pgb)

Een maatwerkvoorziening kan verstrekt worden in de vorm van zorg in natura (zin) of een persoonsgebonden budget (pgb).

Voorwaarden

Een cliënt kan aangeven dat hij de maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wenst te ontvangen.

De casemanager onderzoekt

- a. of de cliënt op eigen kracht dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, voldoende in staat is om te gaan met een pgb.
- b. de motivatie van de cliënt om de maatwerkvoorziening als persoonsgebonden budget geleverd te krijgen;
- c. of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

De casemanager onderzoekt of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die de cliënt met het pgb wenst in te kopen, geschikt zijn om het benoemde resultaat te behalen. In de beschikking is duidelijk vermeld aan welke vereisten de aan te schaffen voorziening dient te voldoen. Hierdoor kan voorkomen worden dat door onduidelijkheid omtrent de eisen, een verkeerde voorziening wordt aangeschaft, waarmee het beoogde resultaat niet bereikt kan worden. Wordt toch een voorziening aangeschaft die niet aan die eisen voldoet, dan is gehandeld in strijd met de beschikking en is de gemeente niet verplicht nogmaals een voorziening te verstrekken. Ook behoort terugvordering van het pgb tot de mogelijkheden.

Een pgb voor een hulpmiddel wordt slechts eenmaal verstrekt voor de gehele gemiddelde gebruiksduur van dat hulpmiddel. Die gebruiksduur is bepaald in het Besluit Wmo. Dat betekent dat cliënten hun hulpmiddel normaal moeten gebruiken. Onjuist gebruik van een hulpmiddel is voor eigen rekening.

pgb voor ondersteuning uit sociaal netwerk

Een maatwerkvoorziening kan pas worden toegekend als eigen kracht, het sociale netwerk of algemene voorzieningen niet toereikend zijn. Zodra iemand uit het sociale netwerk van de cliënt die cliënt kan ondersteunen, is er geen reden voor een maatwerkvoorziening.

Hierop is echter een uitzondering mogelijk; indien de persoon uit het sociaal netwerk van de cliënt door het leveren van de benodigde ondersteuning aan de cliënt, geen of minder inkomsten uit betaalde arbeid kan verwerven, kan een pgb worden toegekend. Met dit pgb kan de cliënt de persoon uit zijn sociaal netwerk voor zijn/haar ondersteuning een vergoeding geven. Dit pgb bedraagt 60% van de kosten voor zorg in natura. Om in aanmerking te komen voor een dergelijk pgb dient de zorgverlener aan te tonen dat hij/zij geen of minder inkomsten uit betaalde arbeid kan verwerven doordat hij/zij de benodigde ondersteuning aan de aanvrager verleent.

De hoogte van een pgb

Een persoonsgebonden budget kan nooit meer bedragen dan de kosten voor de goedkoopst adequate voorziening in zorg in natura. Als deze kosten niet bekend zijn, kunnen deze kosten aan de hand van een passende offerte worden vastgesteld. Deze offerte wordt door de cliënt bij een betrouwbare leverancier opgevraagd

De hoogtes voor pgb's voor HbH2 worden vastgelegd in het besluit Wmo gemeente Drimmelen.

De hoogte voor pgb's voor maatwerkvoorzieningen in het kader van begeleiding zijn gelijk aan de tarieven voor zorg in natura en daarom ingedeeld in de klassen licht, midden of zwaar. Deze tarieven staan in het Besluit Wmo gemeente Drimmelen 2016.

Uitbetaling van pgb's

De Wmo (en de Jeugdwet) bepalen dat alle pgb's via het zogenaamde trekkingsrecht moeten verlopen. De Sociale VerzekeringsBank (SVB, art 2.6.2 Wmo) beheert het budget en betaalt de zorgverlener. Het gaat hier voorlopig om pgb's die periodiek aan een door de cliënt gecontracteerde hulpverlener worden betaald. Dus om pgb's voor HbH en een maatwerkvoorziening in het kader van begeleiding.

Het Rijk heeft besloten dat gemeenten eenmalige pgb's (voor bijvoorbeeld een woningaanpassing of vervoersmiddel) nog zelf aan de cliënt of leverancier kunnen betalen. De SVB verleent daarvoor aan gemeenten mandaat voor het doen van betalingen ten laste van eenmalige PGB's.

pgb's voor voorzieningen die met een eenmalig bedrag worden betaald, worden na overleg van een gespecificeerde rekening uitbetaald op de rekening van de cliënt. Als de cliënt niet eerst zelf de rekening kan voldoen, wordt het pgb overgemaakt op de rekening van de leverancier.

Alfahulpbemiddeling en –service via pgb

Een inwoner die een indicatie heeft voor HbH2 kan ook kiezen voor de alfahulpbemiddeling en –service, die wordt uitgevoerd door SWO. Een alfahulp is een hulp in de huishouding die maximaal 3 dagen per week bij een cliënt werkt. De cliënt is in dit geval werkgever van de hulp maar is niet verplicht loonheffing en werkgeverspremies in te houden en af te dragen. Als de geïndiceerde cliënt voor bemiddeling en service van SWO kiest, geeft hij/zij de gemeente opdracht zijn/haar pgb over te maken naar SWO. SWO draagt zorg voor de bemiddeling van een alfahulp. Daarnaast zorgt SWO voor een contract tussen hulp en cliënt, een verzekering, de uitbetaling van de gewerkte uren aan de alfahulp en een jaarlijks een overzicht van die gewerkte uren voor de alfahulp. SWO levert de benodigde gegevens aan de gemeente in verband met pgb-verantwoording. SWO spant zich in voor vervangende hulp als de vaste alfahulp ziek wordt of met vakantie is.

SWO heeft in geval van HbH2 geen leveringsplicht. Dit betekent dat SWO bij een aanvraag onderzoekt of ze een geschikte kandidaat heeft. Is dit niet het geval zal het college een andere leverancier benaderen of de cliënt een pgb in eigen beheer toekennen.

Alfahulp bemiddeling en –service is een algemene voorziening als het HbH1 (huishoudelijke taken onder regie van de cliënt) betreft.

Hoofdstuk 13 Eigen bijdragen

In de verordening is bepaald dat een cliënt een bijdrage in de kosten is verschuldigd voor een maatwerkvoorziening en/of een persoonsgebonden budget. Het vaststellen van de eigen bijdrage, het opleggen en het innen van de eigen bijdrage wordt door het CAK uitgevoerd.

Duur

De eigen bijdrage is de cliënt verschuldigd zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of voor de periode dat hij/zij het pgb ontvangt.

Bij een voorziening die in bruikleen wordt gegeven, wordt het bedrag dat de gemeente periodiek aan de leverancier betaald aan het CAK doorgegeven voor de berekening van de eigen bijdragen. Zodra dit bedrag €0,00 is, wordt dit niet meer doorgegeven aan het CAK. Als een voorziening in eigendom wordt verstrekt, wordt het aankoopbedrag doorgegeven aan het CAK. Ook de eventuele bedragen voor onderhoud en reparatie worden doorgegeven aan het CAK. Er wordt geen termijn aan het CAK doorgegeven waarbinnen de eigen bijdragen voor deze voorzieningen kan worden berekend. Pas wanneer het gebruik wordt beëindigd, wordt een beëindiging van het opleggen van de eigen bijdrage doorgegeven aan het CAK. Bij een voorziening waarvoor een hulpverlener periodiek diensten verricht, worden (een deel van) de kosten die de gemeente aan de dienstverlener betaalt, doorgegeven aan het CAK. Bij een pgb dat periodiek wordt uitbetaald als voorschot aan de SVB, geeft de gemeente (een deel van) het periode bedrag door aan het CAK voor het vaststellen, het opleggen en het innen van de eigen bijdrage. Als uit gegevens van de SVB blijkt dat niet het hele pgb is uitbetaald, kunnen correcties aan het CAK doorgegeven worden. Deze kunnen resulteren in correcties door het CAK van de eigen bijdragen van de cliënt. Pas wanneer het gebruik wordt beëindigd, wordt een beëindiging van de opleggen van de eigen bijdrage doorgegeven aan het CAK.

Bij een pgb dat eenmalig wordt uitbetaald, geeft de gemeente het eenmalige bedrag door en de eventuele bedragen voor onderhoud en reparatie, zonder een termijn.

Inkomensafhankelijk

De eigen bijdrage is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot. Het CAK beschikt daarvoor over gegevens van de belastingdienst. Bij het begrip vermogen, wordt het vermogen in de eigen woning buiten beschouwing gelaten.

De gemeente Drimmelen hanteert voor de eigen bijdragen de maximaal toegestane bedragen uit het Uitvoeringsbesluit Wmo van het rijk. Deze bedragen wordt vastgelegd in het besluit Wmo, gemeente Drimmelen en doorgegeven aan het CAK. Het CAK hanteert deze bedragen bij het vaststellen, het opleggen en het innen van de eigen bijdragen

Hoogte

Het totaal van de eigen bijdragen voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget gaat de kostprijs niet te boven. In de verordening wordt bepaald op welke wijze de kostprijs wordt berekend.

De eigen bijdragen voor begeleiding, die wordt toegekend in de categorieën licht midden zwaar, worden berekend op het minimale aantal hele uren in die trede. Dit wijkt dus af van de kostprijs voor die voorziening. De afwijking is in het voordeel van de cliënt.

Voor welke voorzieningen

Eigen bijdrage worden opgelegd voor:

- Wmo-maatwerkvoorzieningen voor volwassenen
- Woningaanpassingen voor jeugdigen (aan onderhoudsplichtige ouders)
- Opvang (door de centrumgemeente)
- Beschermd wonen (door de centrumgemeente)

Met uitzondering van:

- Opvang vanwege huiselijk geweld
- Rolstoelen
- Deeltaxi
- Algemene voorzieningen
- Overige Wmo-maatwerkvoorzieningen voor jeugdigen

Eigen bijdrage voor woningaanpassingen

Het volledige pgb of financiële tegemoetkoming die de gemeente verstrekt voor realisatie van de woonvoorziening of woningaanpassing zal de gemeente doorgeven aan het CAK voor de berekening en inning van een eigen bijdrage.

De eigen bijdrage wordt opgelegd aan de gebruiker van de voorziening. Dit kan dus een ander zijn dan de ontvanger van de middelen voor de woningaanpassingen. Bijvoorbeeld in geval van een voorziening in een huurwoning waarvoor de huurder de eigen bijdrage dient te betalen maar de verhuurder de financiële middelen heeft ontvangen.

De eigen bijdrage voor een woningaanpassing eindigt als het totaal van de eigen bijdragen gelijk is aan de kosten die de gemeente heeft doorgegeven aan het CAK. De eigen bijdrage voor woningaanpassingen kan ook eindigen als de aanpassing niet meer gebruikt wordt, bijvoorbeeld door overlijden van de gebruiker of door verhuizing.

Hoofdstuk 14

Maatwerkvoorziening financiële tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten in verband met aannemelijke meerkosten

De gemeentelijke regeling Maatwerkvoorziening financiële tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (MvCG) is in de plaats van de landelijke regelingen Compensatie Eigen Risico (CER) en de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) gekomen. Ook de categoriale bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten gaat op in deze maatwerkvoorziening. CER en Wtcg hadden, in combinatie met de fiscale aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten, als doel om de doelgroep van chronisch zieken en gehandicapten gericht te compenseren voor meerkosten als gevolg van de beperking.

De lokale regeling MvCG beoogt een gerichte ondersteuning van de doelgroep. In dit resultaatgebied gaat het erom dat inwoners met een laag inkomen die te maken hebben met extra kosten vanwege hun chronische ziekte of beperking, extra financiële ondersteuning ontvangen van de gemeente.

Eigen kracht

Als tijdens het keukentafelgesprek duidelijk wordt dat de cliënt moeite heeft om rond te komen van een laag inkomen vanwege de extra kosten die de cliënt heeft vanwege zijn ziekte of beperking, wordt onderzocht of de cliënt in aanmerking komt voor deze maatwerkvoorziening. Geeft de cliënt aan dat hij/zij geen problemen heeft om rond te komen, wordt niet dit niet verder onderzocht. De cliënt kan zich financieel op eigen kracht redden en heeft geen financiële tegemoetkoming nodig.

Als een inwoner denkt in aanmerking te komen voor de MvCG, dan dient hij hiervoor een aanvraagformulier in te dienen en verschillende bewijsstukken in te leveren.

Voor het onderzoek of iemand in aanmerking komt zijn de volgende gegevens nodig:

- Een bewijs van het inkomen van de cliënt en zijn/haar partner.
- Een bewijs dat de cliënt chronisch ziek is of gehandicapt is.
- Inzicht in de soorten meerkosten die de cliënt vanwege zijn ziekte of beperking heeft.

Inkomen

Als bewijs van het inkomen zijn inkomensverklaringen van de Belastingdienst of belastingaanslagen nodig van één of twee jaar geleden (in 2016 het inkomen uit 2014 of 2015). Als een cliënt en/of zijn partner dit niet kan overleggen zijn uitkeringsspecificaties of jaargaven nodig. Het gaat om het inkomen van de cliënt en zijn/haar partner. Inkomens van andere gezinsleden, worden niet opgevraagd.

Als een cliënt reeds in 2015 in aanmerking kwam voor de maatwerkvoorziening financiële tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (MvCG), kan hem/haar ook voor 2016 en 2017 een tegemoetkoming worden toegekend, als de verwachting is dat het inkomen niet of nauwelijks is veranderd.

Er worden twee categorieën gehanteerd;

- Een inkomen tot 110% van het sociaal minimum.
- Een inkomen tot 130% van het sociaal minimum.

In het besluit Wmo gemeente Drimmelen worden de inkomensgrenzen en de toe te kennen bedragen vastgelegd.

Chronisch ziek of gehandicapt

Een bewijs dat de cliënt chronisch ziek is of gehandicapt is, is veelal aanwezig als een cliënt reeds bekend is bij de leden van het dorpssteam. Als hierover twijfels bestaan, vooral bij nieuwe cliënten, kan een dergelijk bewijs opgevraagd worden of extern medisch advies opgevraagd worden.

In het algemeen worden chronische ziekten omschreven als irreversibele aandoeningen zonder uitzicht op volledig herstel en met een relatief lange ziekte duur. Een chronische ziekte onderscheidt zich verder door een langdurig beroep op zorg.

Meerkosten

Een cliënt moet aannemelijk maken dat hij vanwege de ziekte of handicap extra kosten moet maken, die iemand zonder ziekte of handicap niet heeft.

Onder meerkosten worden verstaan:

1. Genees- en heelkundige hulp

2. Reiskosten (i.p.v. forfaitair bedrag gebruik eigen auto)
3. Voorgeschreven medicijnen
4. Hulpmiddelen (rollator, beeldtelefoon, sportvoorzieningen)
5. Dieet op voorschrift van een arts of erkende diëtist
6. Extra uitgaven voor kleding en beddengoed
7. Energiekosten
8. Overschrijden eigen risico ZVW
9. Verhuiskosten
10. Inrichtingskosten i.v.m. cara
11. Woningaanpassingen
12. Extra uitgaven voor gezinshulp

Er is alleen sprake van meerkosten als de kosten niet worden gedekt door andere (voorliggende) regelingen zoals de Zvw en de Wmo of op een andere wijze worden gecompenseerd, bijvoorbeeld via de werkgever.

Beschikking

De cliënt ontvangt als antwoord op zijn aanvraag een beschikking van de gemeente. Hierin staat het bedrag dat de cliënt ontvangt voor het betreffende jaar.

De uitkering is eenmalig. Een volgend jaar kan de cliënt weer een aanvraag doen voor de financiële maatwerkvoorziening. Cliënten die in 2015 een toekenning hebben ontvangen kunnen in 2016 en 2017 automatisch in aanmerking komen voor een tegemoetkoming. Herbeoordeling hoeft alleen plaats te vinden als dit naar het oordeel van de consulent gewenst of noodzakelijk is.

De uitkering is een vast bedrag. Een aanvrager in december ontvangt evenveel als een aanvrager in januari. Hierbij gaat de gemeente ervan uit dat de meerkosten i.v.m. een ziekte of handicap het hele jaar gemaakt worden zodra iemand een ziekte of handicap heeft. Tegen het besluit is bezwaar mogelijk.

Bijlage 1

Doel Wmo	Domein Zelfredzaamheids matrix	Resultaat Wmo	toelichting	Activiteiten Maatwerk Invulling per 01-01-2015 <i>Niet limitatief, door innovatie kunnen nieuw activiteiten ontwikkeld worden.</i>
zelfredzaamheid	1. Financiën	1. Huishoudboekje op orde	Financiën op orde ter voorkoming van problematische schulden Coachen om zelf of met het sociale netwerk de financiële zaken te regelen	<ul style="list-style-type: none"> - Toeleiden naar voorzieningen zoals schuldhulp, (preventief) - ordenen van de administratie - educatie trainingen als maatwerk en collectief - ondersteuning bij subsidieaanvragen - formulieren invullen - vinden en binden van vrijwilligers daarvoor sociaal netwerk activeren. - ... - ...
	2. Activiteiten dagelijks leven	2. De structuur van het dagelijks leven binnen het gezinssysteem op orde	Het bieden van activiteiten gericht op het creëren, de bevordering of het behoud van de zelfredzaamheid van het gezinssysteem zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen (Structuur in het dagelijks leven)	<ul style="list-style-type: none"> - Aanleren van een gezonde leefwijze, - leefritme, - leren maaltijden verzorgen, - uitleggen consequenties, - luisterend oor, - doorlopen weekprogramma en interventies bepalen, - agendatraining, - schoon en/of opgeruimd huis, - beeldbellen/video-ondersteuning, - vinden en binden vrijwilligers en bouwen/activeren sociaal netwerk =maatwerk. - <i>Contact met begeleider is niet altijd fysiek, ook digitaal.</i> - ... - ...
participatie	3. Maatschappelijke participatie	3. Sociaal maatschappelijk toegerust	Activiteiten gericht op bevordering of behoud van relaties met het oog op voldoende mogelijkheden voor participatie in de samenleving.	<ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig leren reizen, - vrijwilligersondersteuning daarbij realiseren, - levenswijzer maken/weerbaarder maken, - weerbaarheidstraining, - wegwijs maken in de samenleving, - lichamelijke verzorging (ook bij 2), - veiligheid van de leefomgeving/inrichting (ook 2), - helpen netwerk op te bouwen, - begeleiding naar activiteit), - ... - ...

	4. Dagbesteding	4. Een zinvolle invulling van de dag	Activiteiten gericht de een zinvolle dagbesteding, gericht op een zo hoog mogelijke trede van de participatieladder	<ul style="list-style-type: none"> - Toeleden naar vrijwillige activiteiten, - wederkerigheid stimuleren/ondersteunen, activiteiten trainen en begeleiden hierbij. - Beschikbare mogelijkheden introduceren, - voorlichten over mogelijkheden=toeleiden naar activiteiten binnen mogelijkheden van cliënt, helpen met het maken van keuzes, - vertalen van de vraag, - nabijheid van ondersteuning (soms noodzakelijk (snoezelen)), aanleren en om thuis voort te zetten, - coaching on the job, - jobcarving, - jobcoaching in combinatie met participatiewet. - ... - ...
Ondersteuning van de ondersteuners	5. Sociaal netwerk	5. Mantelzorg mogelijk maken	Activiteiten ter ondersteuning van de mantelzorger	<ul style="list-style-type: none"> - Informatie geven, - training om overbelasting te voorkomen, - genogram maken, vrijwilligers vinden en binden. - Toeleden naar ondersteuning - ... - ...
	Sociaal netwerk	6. Opvang/respijt	Het bieden van tijdelijk opvang (respijtzorg) van mensen zonder of met een zeer beperkt netwerk en ernstig ziektebeeld en/of ernstige meervoudige beperking / handicap, hoofdzakelijk ter ontlasting van de mantelzorger(s)	<ul style="list-style-type: none"> - Logeervoorzieningen, dagopvang als respijtvoorziening, - Time-out – preventieve crisiszorg (innovatie), logeervoorziening om ouders te ontlasten - ... - ...
nvt	6. Geestelijke gezondheid	Nvt: behandeling/zvw		
nvt	7. Lichamelijke gezondheid	Nvt, behandeling, Zvw		
opvang	8. Huisvesting	Nvt, centrumgemeente / wbv		
Huiselijk geweld	9. Huiselijke relaties	Nvt, AMHK/centrumgemeente		

verslaving	10. Verslaving	Nvt, behandeling en centrumgem.		
veiligheid	11. Justitie	Nvt, politie en justitie		